

NARODNI LIST

Ishaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljke (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštne proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah snaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Volilno gibanje.

Državnozbornski volilci okrajev Gornjigrad, Šostanj, Slovenjgradec, Maribor in Arvež! Dne 4. julija pojedite na volišče, da izberete naslednika Vašemu kmečkemu posl. V. Ježovniku.

Kandidat kmečkega ljudstva je.

Ivan Kac
veleposestnik in župan v Šmartnem pri Slovenjgradcu.

Delajte za zmago svojega kmetškega tovarisa! Vsakdo stori svojo dolžnost!

Kmečki volilni odbor.

Nedeljski shodi.

19. t. m. se je manifestiralo za napredno slovensko kmečko misel ob severni naši jezikovni meji, v visoko, a krasno ležeči Kaplji in v obširni obmejni občini Gradišče. V Kaplji smo zborovali v Strablekovi gostilni. Ljudi se je nabralo tam po maši okrog poldruge stotine, zvečine samih kmetov. Predsedoval je župan Jurij Koprivnik, po dom. Pušnik. Prvi je spregovoril g. župan Iv. Verdnik iz Otiškega vrha in je s toplimi besedami povdarjal potrebo edinosti med kmečkim ljudstvom, ki je prva in glavna podlaga za gospodarski in politični napredek. Obžaloval je, da duhovniki sejejo med kmete nemir in prepričanje s političnim šuntanjem in se z vsemi močmi branijo proti temu, da bi bilo kmečko ljudstvo politično neodvisno. To kaže, da imajo danes gotovo oni in pa njihovi vodje dobiček od naše slovenske politike — kajti kmetje ne čutijo nobenih dobrot takozvane Kmečke zveze. Opravičil je gosp. Kaca, ki je bil vsled shodov v slovenjgraškem okr. zadržan in ni mogel priti tokrat osebno. Njegov klic: kmetje vkup! je našel navdušen in dolgotrajen odmev med poslušalci. G. urednik Lešničar iz Celja je razlagal Kacov gospodarski program: bavil se je največ z davčnimi vprašanji in pa z nameravanim starostnim zavarovanjem za kmete in delavce. Pozival je Kapeljčane, naj gredo tudi tokrat prav mnogoštevilno k volitvi in pomagajo svojim stanovskim tovarišem v drugih okrajih do zmage. Dokazal je z nekaj primeri, kako zelo je obsojanja vredno klerikalno agitacijsko sredstvo z vero in cerkvijo. Mi imamo na Sp. Štajerju toliko narodnega in gospodarskega dela, da se nimamo časa niti teoretično zanimati za kulturni boj. Ako pride do nje, ga bo izzvala duhovščina sama. Klerikalcem je sicer začelo iti slabo: to se pozna na brezmejnem zabavljanju na »liberalne škrijce« — pri čemur klerikalci docela pozabijo, da je njihov kandidat le za silo prekrščen »liberalni škrijec«. Kmetje imajo za take reči ostre oči ... Kaplja je bila napredna pri volitvah l. 1907, je stala tudi lani ob deželnozborn. volitvah v agrarnem taboru — in letos se bode — kakor kaže udeležba in izjave volilcev — tudi iskreno in goreče potegniti za slov. kmečkega kandidata Kaca. Shoda so se udeležili celo Gradiščani in je pos. g. Kapun v krasnih besedah priporočal volitev g. Kaca. Govoril je tudi še neki lesni trgovec Dittinger in pa nadučitelj Widmoser. Shod je potekel jako lepo in mirno — kar povdarjamo posebej, ker se je proti njemu s štajercijanske strani jako živo delalo kakor se sploh trudijo v mariborškemu okraju štajercijanci, da bi dosegli abstinenco svojih volilcev. To je gotovo v pogodbi, katero smo sklenili po »Str.« poročilu s štajercijanci ... Ker je ravno prilika, lahko tudi omenim, da obmejni Slovenci prav odločno odklanjajo klerikalno časopisje, ker je ljudstvo vseskozi napredno; to bodi poziv naprednim krogom, da spravljajo naše napredne liste na mejo, kateri so tam zelo priljubljeni. O današnjih narodnih razmerah v Kaplji spregovorimo še na drugem mestu. — V Gradišču smo zborovali v gostilni g. Dopplerja, tik pred Lučanami. Predsedoval je shodu pos. g. Kapun, otvoril

ga je z lepimi besedami o pomenu bližajočih se državnozbornskih volitev g. župan Čepe. Govorila sta slovenski in nemški — zaradi nemških kmetov in delavcev na shodu — gg. Verdnik in Lešničar. Na shod so prišli najuglednejši posestniki iz cele velike občine. Razporeženo v Gradišču in Kaplji je splošno za kmečkega kandidata Kaca. V Gradišču je bila na shodu jako živa in zanimiva debata. Govorilo se je med drugim tudi o železniškem vprašanju. Profesor Verstovšek je bil predmet različnih prav slanih šal na shodu; kmetje očividno nimajo nič kaj posebnega mnenja o njem. Pa ne da bi bil zopet zaradi tega užaljen!

Shod v Topolšici je bil vkljub okolščini, da je bila pri teh cerkvah v bližini in zlasti pri Sv. Križu pri Belih vodah »lepa nedelja«, lep in obiskan od najbolj razumnih volilcev iz sosseke. Otvoril je shod g. Valentin Žager, ki je po jedrnatih uvodnih besedah podal besedo dr. Kalanu. Dr. Kalan je povdarjal potrebo kmetijske samopomoči in razlagal, kako je pravilno tolmačiti geslo »kmet naj kmeta voli«, kako se to geslo izvaja pri nas in kako pri klerikalcih, kako so vsled tega naši pristaši res po prepričanju in z navdušenjem naši, dočim odloča pri klerikalcih samo komanda nekaterikov in ne prepričanje. To se kaže tudi v načinu kako je prišlo do obeh kandidatov, za katera se gre v tem volilnem boju.

Govornik se je na to pečal z osebama obeh kandidatov in končal s pozivom, naj si volilci kot neodvisni možje izvolijo onega kandidata, o katerem so prepričani, da bode boljši. Za njim je župan Valentin Žager priporočal z lepimi besedami kmetškega kandidata Ivana Kaca. Dr. Kalan je nato še opozarjal na lažnjiva agitacijska sredstva klerikalcev, ki so že pred leti lagali, kaj se bode zgodilo z vero, ako bode Ježovnik izvoljen in je opozarjal nadalje na to, da je vsakemu beseda prosta, naj se tedaj tudi oglasi, kdor bi bil nasprotnega mnenja, zlasti pa naj vsakdo skusi slišati tudi druga mnenja, naj gre tudi na nasprotno shodo in poslušaj Verstovškega ter potem voli kandidata svojega prepričanja. Iz ust zborovalcev se je čula marsikatera krepka o Verstovšku in o lažnkmečki zvezi. G. župan je nato shod zaključil. V občini Topolšici so zmagali kljub župnikovemu krčevitemu naporu pri občinskih volitvah napredni kmetje v vseh treh razredih in ravnotako bode tudi pri volitvi v državni zbor.

Shod v Velenju se je vršil v gostilni rajnega Vin. Ježovnika; udeležilo se ga je prav lepo število zavodnih mož, ki so z največjim zanimanjem sledili izvajanjem govornikov. Shodu je predsedoval g. Valentin Glažer. Govorili so gg. dr. Lipold, Franc Skaza p. d. Rihtar in Alojz Rapotar. Razporeženo za Kaca je kar najboljšje, možje so se soglasno izrekli za Kacovo kandidaturo in hočejo z vso vnetostjo delati na to, da bo 4. julija Ivan Kac izvoljen kot Ježovnikov naslednik.

Shoda v Kavčem pri Št. Ilju se je udeležilo nad 40 volilcev, ki so se vsi izrekli za Kacovo kandidaturo. Govorili so gg. dr. Pirnat, dr. Lipold, Rihtar in Rapotar. Tudi v tem kotu ni tako črno. Upanje, da zmaga Kac, je vedno večje, naši ljudje so si zmage svesti in napnejo vse sile, da strmoglavijo Koroščevega kandidata.

Ravne. Nedeljski volilni shod za Ivana Kaca v Ravnah se je obnesel nepričakovano dobro. Vkljub oddaljenosti se je zbralo znatno število volilcev v Jazbečevi gostilni, tako, da je bila gostilniška soba polna zborovalcev in jih je bilo tudi nekaj v veži in pred okni. Shod je otvoril in mu predsedoval g. župan Košan, kateri se je v uvodnih besedah spominjal prerano umrlega poslanca Vinka Ježovnika in pozival volilce, da tudi sedaj, kakor takrat dajo izraza svoji kmečki volji. Dr. Koderman je v daljšem govoru pojasnil potrebo dobrega in poštenega zastopnika v državnem zboru, navedel naloge, ki čakajo državni zbor in pojasnil, kako so dosedaj »delovali« klerikalni ljudski zastopniki, ki so politični prijatelji profesorja Verstovškega. Priporočal je kandidaturo neodvisnega kmeta Ivana Kaca. G. župan Košan je

razjasnjeval razne kmečke potrebe in želje in povdarjal, da bo kmečke težnje najboljše zastopal stanovski tovariš Ivan Kac. G. Miloš Tajnik je primerjal osebi obeh kandidatov in izvajal, da bo le neodvisni kmečki mož vreden naslednik Ježovnikov. Dr. Koderman je z nova povdarjal, da narodna stranka kandidata ne vsiljuje, ker nji je ležeče le na tem, da kmetstvo ljudstvo svobodno, brez jerobstva voli svojega zaupnika. Še-le tedaj bo kmetu dobro, kadar bo gledal s svojimi očmi in mislil s svojo glavo. Nato je dal predsednik g. Košan kandidaturo Ivana Kaca na glasovanje. Sprejela se je soglasno, na kar je predsednik med glasnimi živjo-klici zborovalcev Ivanu Kacu zaključil lepo uspehi shod.

Kac — Malobesedni.

Tako zasmehljivo imenujejo klerikal. listi kmečkega kandidata Kaca ter lažejo, da Kac ne zna nič povedati. Kmetje sami smo se prepričali, da to ni res. Naš kmečki kandidat Kac ni človek, ki bi mnogo obljubljal in v lepih besedah kmetom zlate gradove v zrak slikal, a kar pove, gre od poštenega in za nas kmete vnetega srca. In mi več verujemo človeku, ki govori manj, a to odkrito in pošteno, kakor pa človeku, ki nam je lani tudi mnogo obljubljal, a svoje besede ni držal. Dobro vemo, da tisti, ki mnogo govori, navadno nič ne stori, nasprotno pa človek, ki ne govori mnogo, zato tem več dela. In da bo Kac kot poslanec delal, o tem smo prepričani, ker ga poznamo kot vnetega zagovornika kmečkih pravic in kot delavnega in poštenega župana njegove občine. Naj torej le psujejo klerikalni petelini našega kmečkega kandidata za — Malobesednega. Mi kmetje pa pravimo: ljudje, ki mnogo govorijo, a pri tem nič ne storijo, se med našim ljudstvom imenujejo gofle!

In ti, delavstvo?

Kaj boš storilo ti dne 4. julija? Ali boš šlo volit moža, ki je v deželnem zboru z drugimi klerikalnimi poslanci vred glasovalo za nove davke, za zvišanje davka na pivo? Dr. Verstovšek je tudi bil dne 30. dec. 1909 med tistimi poslanci, ki so glasovali za zvišanje davka na pivo. Volili ste lani v deželni zbor kot svojega delavskega zastopnika poslanca Piška. In glejte, tudi ta delavski poslanec je na komando Koroščevo glasoval za zvišanje davka na pivo, ki v prvi vrsti zadene vas, delavci.

Kaki prijatelji kmeta in delavstva so naši klerikalni poslanci, so pokazali tudi takrat, ko se je v državnem zboru šlo za to, da bi se znižal davek na sladkor. Takrat so naši klerikalni poslanci iz same »ljubezni« do vas, delavci, zbežali iz državnega zbora, ko bi bilo trebalo glasovati, namesto da bi bili ostali na mestu in glasovali tako, kakor zahtevajo delavske koristi, to je: za znižanje davka na sladkor. Taki so ti tvoji klerikalni prijatelji, slovensko delavstvo. In njihovem kandidatu, ki je že sam enkrat v deželnem zboru glasoval proti delavstvu, naj bi le en slovenski delavec dal svoj glas? Na glavo bi moral pasti vsak, ki bi to storil.

Kje so razbojniki?

V začetku volilnega boja so si klerikalci izmislili predrzno laž, da so baje kmečki fantje, najeti od »liberalcev«, pri Vuhredu napadli in ranili nekega klerikalnega hujšaka Žebota. Vpili so takrat, da so napredni kmetje, ki se zavzemajo za Kaca, razbojniki, tolovaji itd.

Zdaj pa, ko se je zgodil v resnici slučaj, da je bil napreden kmečki fant od klerikalnih fantalinov napaden in ranjen, pa so tiho ko cekvena miš. V Cirkovcah na dravskem polju so klerikalni fantalini napadli sina naprednega župana Kušarja in ga ranili. A klerikalni časopisi o tem resničnem dogodku nič nočejo poročati. Prašamo vse pošteno slovensko ljudstvo: kje so tolovaji in razbojniki?

Kako drži dr. Verstovšek svojo besedo?

Ali se spominjate, kmetje, kako Vam je dr. Verstovšek, ko se Vam je ponujal za deželnozborskega poslanca, obljubljal vse mogoče, kako bo za Vas delal? In glejte, kako je delal za Vas? Bernja je gotovo eden najbolj krivičnih davkov, ki jih mora kmet v pridelkih odrajtovati. Že davno bi bila morala biti bernja odkupljena. Napredni deželni poslanec dr. Kukovec je v deželnem zboru predlagal, naj bi se ta stvar enkrat uredila, da bi kmetje končno imeli mir pred tem beračenjem. In kdo se je zavzel za to, da bi ta krivični davek še nadalje obstajal? To so bili poslanci takozvane kmečke zveze, med njimi tudi dr. Verstovšek. Prej so Vam obljubljali, da bodo delali za kmete, v deželnem zboru pa glasujejo proti kmečkim koristim. Kmetje, spreglejte!

Ali je dr. Verstovšek sploh član katoliške cerkve?

Čudno vprašanje, kaj? In vendar upravičeno. Po naukih katoliške vere je dvoboj hud smrtni greh in je vsakdo iz cerkve izključen, kdor se je kedaj dvobojeval. Dr. Verstovšek se je kot visokošolec v Gradcu dvobojeval. To lahko pred sodnijo potrdijo mnogi njegovi sošolci. Celo eno sliko imamo, na kateri vidimo med drugimi tudi dr. Verstovška, kako z zanimanjem gleda dvoboj. Ker se je dvobojeval, je po naukih katoliške vere bil Verstovšek izključen iz cerkve. In do danes še ni nazaj sprejet v njeno okrilje. Ali je torej dr. Verstovšek član katoliške cerkve? Ne!

V Kaj je dr. Verstovšek? „Slov. Gosp.“ in „Straža“ imata navado, da naprednega razumnštva nikdar drugače ne imenujeta ko „liberalni škrici“. Torej je dr. Verstovšek liberalno-klerikalni škric! Kmetje ne volite liberalno-klerikalnega škrica!

Drag poslanec. Kdor je poslanec, mora mnogo časa bivati na Dunaju in s tem zamuditi domače delo. Če bo Ivan Kac poslanec, bo moral najeti hlapca ali delavca, da delo doma ne zaostane. Kdo bo to plačal? Čudno vprašanje! No Kac sam! Če bo pa profesor dr. Verstovšek poslanec, se bo moral namesto njega nastaviti drugi profesor. Kdo ga bo plačal? Kmetje boste rekli: I, kdo drug kakor Verstovšek, ker namesto njega poučuje. Toda motite se, dragi, tega drugega profesorja boste plačali vi s svojimi davki! Tako boste plačevali torej ne le poslancu Verstovšku vsak dan 20 kron, temveč tudi onemu profesorju, ki namesto Verstovška poučuje, postavno plačo. Dr. Verstovšek namreč ne bo poučeval, pač pa bo naprej vlekel svojo polno profesorsko plačo. Kmetje, pomislite in računite, ali je ta liberalno-klerikalni škric res toliko vreden?

Kdor ukrade enkrat, ukrade še drugič, pravi slovenski pregovor. Dr. Verstovšek je že enkrat spremenil svojo „vero“. Iz hudega liberalca je postal dalekoviden klerikalec. Ali ni verjetno, da se bo o prvi priliki še enkrat prelevil? In če pride kdaj do tega, kakor prorokujejo duhovniški listi vedno pred volitvami, da bodo iz cerkev svinjske hleve delali, Bog ve, če ne bomo Verstovška videli prvega, ki bo s krampom v roki rušil cerkve in teptal „verske svetinje“!

V Iz Sv. Janža na Vinski gori. Pred kratkim je prinesla „Straža“ nekaj iz Sv. Janža na Vinski gori. Ne vem, ali vsi „Stražini“ dopisniki lažejo, to pa vem, da je v tem slučaju „Straža“ pošteno lagala. — Pravi, da je bilo na Pušenjakovem oziroma Vrstoškovem shodu do 100 ljudi. Ta je pa res dobra! Če bi bil nateknil dvoje očali in če bi bil štel vse one otroke, ki so se valjali po gostilničarjevi peči (to je itak storil) bi jih ne bil spravil niti polovico toliko skupaj. Med vso to gorostasno (!) množico je bilo v resnici kvečjemu 10 mož, medtem ko so bili na Kacovem shodu samo najboljši Sv. Janžani. Nadalje laže, da je predsednik Kacovega shoda glasoval za Vrstoška. Stražarji! ali veste še kakšno bolj debelo laž? Dopisnik častite Straže — bodi vendar tako prijazen, pa nam povej, kje neki kupuješ taka očala da vidiš skozi njih tudi stvari, ki jih v resnici ni? Poleg tega se poslužujejo naši Zvezarji ne sramnih sredstev za agitacijo. Lažejo namreč, da je Kac učitelj in da hoče skrbeti le za zvišanje učiteljskih plač. Le lažite! Mi Sv. Janžani nismo tako neumni, da bi kar vse za dobro kupili. Glasovali bomo za Kaca, ki je kmet in naš. — Sv. Janžan.

S tožbami grozi g. profesor Verstovšek, ker se ga je menda na nekaterih kmečkih volilnih shodih naslikalo v pravi luči kot „kmečkega zastopnika“ in „branitelja vere“. No, naj le toži: mi smo tega mnenja, da če je tudi kdo kaj rekel, lahko to vsak dan mirno dokaže. In ne vemo, če bi bilo g. profesorju ravno na tem, da bi se njegovo prepričanje in značajnost tudi sodnijsko „dokazala“. Res bo, da g. profesorju slaba prede in si sedaj skuša pomagati z grožnjami.

Vrstovšek — kmečki prijatelj. Pred nedavnim časom je kandidat »kmetov« profesor dr. Verstovšek rekel napram nekemu posestniku iz velenjske okolice, da se kmetom izmed vseh stanov najboljše godi, vse ima kmet doma in ničesar mu ni treba kupovati. Seveda, on se lahko norčuje iz vas kmetov — kot profesor ima svoje lepe dohodke, da lahko brezskrbno živi in njegovo »prijateljstvo« do vas kmetov mu bo neslo tudi precej tisočakov. Mož, ki ga morajo njegovi učenci podučiti o splavarstvu, ki nima pojma o težnjah naših kmetov, je nemogoč kot kmečki kandidat. V velenjski okolici je vse razburjeno nad takim nečuvnim izživajočim zasramovanjem kmečkega ljudstva. Vrstovšek mora pasti!

Klerikalni kandidat dr. Verstovšek na volilnih shodih rad grmi proti liberalcem in se dela strašno pobožnega. Kmetje, vprašajte ga, zakaj je iz liberalca postal klerikalec. Stavimo groš, da boste od sme-

ha popokali, kako se bo učeni gospod profesor izgovarjal in izvijal. Kadar pa vam bo govoril o svojih neizmernih ljubeznih do vaš kmetov, pa mu recite, naj svojo profesorsko plačo, ki jo bo zastoj naprej vlekel, podari v kak dober namen svojega volilnega okraja. To svojo obljubo pa naj pred notarjem napravi!

V Iz Rečice ob Sav. psuje nam dobro znani dopisnik kmečkega kandidata Kaca, ki je kot župan poštenjak skozi in skozi — drugače kot različni možaki tam okrog Rečice in pa dopisnik sam, kateri igra vse barve kot kameleon. Ako ne bo miru, bomo napravili red — pa tako, da bode gotovim ljudem še dolgo po ušesih zvenelo.

V Neverjetno! Piše se nam iz slovenjgraškega okraja, da je baje hujškal Verstovšek na nekem shodu kmete s tem, da „liberalci proglašajo papeža za psa“ in da hočejo „duhovnike povesti“. Pozivamo g. profesorja, naj takoj pojasni, ali je to res ali ne — drugače bomo napeli proti njemu druge strune. Je res skrajno sramotno in nepošteno, ako izobražen človek na tak način agitira! Ako misli Verstovšek, da si bo tako pomagal, se moti, kajti take laži o nas so le predebele!

V Za štajercijanske glasove se še vedno joče „Straža“. Veste kaj ljubi mariborski prijatelj: stopite vendar do Wastiana in Linka in jima določite, da je skrajno grdo, ako bi štajercijanci sedaj v nagrado za kapitulacijo klerikalnih obstrukcionistov ne glasovali za Verstovška! Morda kaj opravite!

Iz volilnega bojišča. Ako danes čisto kratko in pregledno premostimo uspeh zadnje nedelje, moramo reči, da so posegli naši somišljeniki izvanredno krepko in živahno v volilni boj. V šoštanjskem, slovenjgraškem in marnberškem okraju smo zborovali: ponesrečeni se nam ni niti eden shod, narobe: povsod smo videli navdušene kmečke volilce, ki so se trdno odločili za domačina in kmeta Kaca. Klerikalci imajo z Verstovškom težavno stališče: znana bo kmalu do zadnje koč v celem velikem volilnem okraju njegova politična »značajnost« in znano je tudi že večini volilcev, da je duhovniška stranka popolnoma zavozila ne le v državnem ampak tudi v deželnem zboru. Ta moment in pa geslo: kmet voli kmeta — krepki in jači naše stališče od dne do dne. Zanimivo je, kako licitira »Straža« od ponedeljka do ponedeljka: pred štirinajstimi dnevi se ji je komaj zdelo vredno omeniti kmečkega kandidata, pred tednom je že zaukazala farovžem, da Verstovšek mora zmagati, in včeraj kliče že obupno zadnjega moža na volišče. Klerikalci zdaj hodijo z nogami po geslu: kmet za kmeta s katerim so lani delali za Piška proti Brinarju: letos jih je zadela usoda, da se jim je vsilil učitelj Verstovšek in je treba peti naravnost nasprotno pesem ... Mi pravimo danes mirno in brez razburjanja: volilne šanse za nas so ugodne, somišljeniki napnite vse sile, da pade Verstovšek!

Iz gornjesavinske doline. Gospod urednik! Prosim oprostite moji okorni pisavi, ker moja roka ni vajena peresa, vendar ne morem drugače, da bi javnosti ne omenil, kako skrb duhovščina za kmetški stan, posebno se pa zanima zanj o volitvah. Kako bodo zdajle župniki in kaplani prijazni. Drugače kmeta le po strani gledajo, razven kadar bernjo pobirajo, imajo tudi prijazno besedo zanj. Slišal sem, da so gospodje duhovniki našli

LISTEK.

Spomini po frančiškaneu — uskoku.

III.

Časopisi so meseca velikega srpnja l. 1909. na veliko začudenje svojih čitateljev poročali, da je „izvrstni organizator kmetске zveze“, kakor ga je imenoval „Slov. Gospodar“, nekam izginil in da niti njegov samostanski predstojnik pater gvardijan ni hotel vedeti, kam se je izgubil.

Frančiškane Anzelma je namreč iskala roka pravice; da bi ga ne potipala, se ji je skril in pobožni patri, ki so dolžni vedno in povsod resnico govoriti, so jo zatajili.

Več dni prej se je vršila v kaplaniji v Šmartnem na Paki čudovita izprememba, ki ji v prirodpisu po grško pravijo „metamorfoza“. Frančiškan Anzelm se je namreč tam preoblekel v kaplanovo obleko, tako prelevljen se je peljal v poštnem vozu kot „posvetni kaplan“ nazaj proti Mozirju, mimo svojega samostanskega bivališča Nazarja naprej po zgornji Savinski dolini. Slonel je v kotu poštnega voza in da bi se izognil pogovoru s sopotniki, je bral iz knjige, menda brevirja.

Potnikom in postiljonu se je zdel obraz, kakor da bi ga bili že kje videli, a ker ni dal glasu od sebe, se takrat ni nikdo domislil, da je ta kaplan zabuban frančiškan, ki je pravkar dovršil prvo „metamorfozo“. V Radmirju je prestopil na drugo pošto, tako je odnesel srečno pete skozi Ljubno v Solčavske planine.

Mudil se je v farovžih v Lučah in Solčavi, odtam pa je delal ekskurzije ali izlete med kmete Solčavskih planin. Razlagal jim je svetega obraza, da je poslan nabirat za samostansko hišo ali dekliški dom, katerega bodo zidali tik samostana v

Nazarjih, seveda je obljuboval bogato plačilo v nebesih vsem, ki bodo za to hišo prispevali. Premožni kmetje Solčavskih planin so segali globoko v žepe, ter mu dajali po 10, 20, 50 po 100 in še več kron, krone so zginile v njegovi malhi, zapisoval pa jih ni nihče, ve se le, da je nabral mnogo, koliko, bode dognala preiskava.

Ko je minil čas porotnih obravnav, je prilezel tudi Anzelm na svetlo. Smejal se je in hvalil hudomušno, da je udaril dve muhi z enim vdarcem, namreč, odtegnil se je porotni obravnavi in napolnil je bisago s kronami.

Nabiral je doneske že prej in tudi pozneje za dekliški dom krog Mozirja, Sv. Antona na Škornu in dalje proti Belim Vodam. Nekaterim samcem je obljubljal, da bodo najdlje v dekliškem domu na stare dni brezskrbno življenje, dale so mu, kar so imele. Reve so prerade verjele zvitemu „organizatorju“, ne vedoč, da jih bodo v starosti in onemoglosti redile občine. Mladost za frančiškane, starost pa občinam. To je lepo ogledalo frančiškanskega delovanja in neumnosti terciarjalk!

Po svoji obsodbi pri Mariborskem porotnem sodišču si je oskrbel pri politični oblasti orožni list, in ko si je povrh tega izposodil denarja še pri nekaterih lahkovernih kmetih, je nekega dne iz Nazarja izginil.

Prelevil se je v frančiškane beguna ali uskoka. To je bila v njegovi politični organizaciji druga važna preobrazba ali metamorfoza.

Njegovi bratje v samostanu so razglasili, da je prestavljen v samostan na Brezje. Dokler so se oči njegovih prijateljic željno ozirale proti zahodu — Brezju, je Anzelm srečno jadral prek atlantskega morjav upapolno Ameriko, odkoder so po preteku 1 meseca začele dohajati razglednice in pisma na nje s podpisom Anzelm.

To vam je bilo babje žalosti! Kdo je naj potolaži? „Marijine device“ so žalovale za njim, hu-

domušni fantje so jih poredno dražili, da so zdaj uboge vdove, da bi se pa preveč ne izdale, so nekatere svojim pod oknom vasujočim fantom rade zatrjevale, da ga ni škoda, ker je bil prenemiren in „žleht“.

Še bolje nego fantovsko poredno draženje je polila njihovo razgreto domišljijo kot ledena voda mrzla in neverjetna vest, ki se je nekoliko mesecev po Anzelmovem begu začela širiti po zgornji Savinski dolini, da je baje frančiškan Anzelm šel v Ameriko po zibelko, nekateri so celo vedeli povedati, da ne bo jedna dovolj in da bode treba kar dve oskrbeti. Hiši pa, kamor bode treba spraviti zibelko, so pridljali ime „pri Menihu“. To bi bila potemtakem pomlajena in tretja preobrazba ali metamorfoza Anzelmove organizacije! Ljudem je postalo šele sedaj jasno, zakaj je frančiškan Anzelm vedno stikal po hišah, se vsiljeval v družine, zabaval gospe, delil dekletom in gospodičnam rože ter se pahal „na žive in mrtve“, kako bi pomnožil družbo „Marijinih devic“. Njegove zaupnice, „poštarice“ ter frančiškanske prijateljice so ga zagovarjale, da je morda to dobro, da je odišel v Ameriko, tudi tam bode znal baje mnogo dobrega storiti. Če se bodo te dobrote nanašale na organizacijo žensk, potem zna tam doživeti še več preobrazb ali metamorfóz. Samo dvomimo, če bodo Amerikanski Slovenci tako slepi kakor naši. Naši se niso domislili, da frančiškan, ki se peča s socialno organizacijo in s politiko, ki je letal pogosto po vaseh in se izogibal tihe svoje stanice, ni pravi redovnik, temveč politični agitator v svoje namene.

Pozor torej, amerikanski Slovenci, pred Anzelmove „izvrstno organizacijo“ in mnogostransko preobrazbo!

Frančiškani v cerkev in v svoje stanice, svoje družabne gospodarske in politične zadeve si bomo sami urejevali tako, kakor to zahtevajo koristi naroda!

nekega profesorja nekje, in bi radi ga nam vsilili za poslanca. Kmet da bi profesorja volil? Kdor ni na glavo padel, ga ne bo. — Pogledimo, kako dela duhovska politika za kmeta. Pred dvema leti je črez glavo zadolženi ljubljanski škof prosil državo, naj mu odpiše 150.000 K davka. In seveda je bil vslišan, zato ker je — škof. Tisto svoto bodo morali zdaj kmeti žulji pačati. Kmetu pa zarubijo vse, četudi bi imel iti beračit, ako je kaj dolžan na davku. In to še ni vse. Letošnje leto je zopet beračil ljubljanski škof pri državi za posojilo pol milijona kron. Dobil ga je, pa ne po 5%, ampak po 1%. Država pa plačuje od svojega dolga po 5% in 6%. Lepo gospodarstvo! Tu je zopet škof pritisnil nas uboge davkoplačevalce. Lahko bi še navedli dosti, posebno pri prodaji lesa ptujcu, kateri ga je slabo plačal, oziroma škof ni dobil nič zanj, ker se je še grozno zadolžil. Pašniki na grajščinskih planinah, ki so življenskega pomena za nas kmete, so pa tudi v jako slabem stanju. Tukajšnja duhovščina, ki ima pašno zadruho v rokah, pa tudi nič ne stori za zboljšanje istih, akoravno država podpira planšarstvo. Imate nas zopet za norca. Vzeli ste za drugo sposobnejšim osebam, sami pa nič ne storite. Si menda pač mislite, kakor navadno: Kmet nam itak vse verjame, in ima zaupanje do nas. Pa se motite. Tudi nam so se odprle oči. Uvideli smo, da je nam vaša politika škodljiva. Naveličali smo se za vami capljati, in tudi 4. julija bomo šli svojo pot, namreč za našega sotrpina kmeta Ivana Kaca. Njega bomo volili. Kmetje, otrsimo se klerikalne vsiljivosti, ter delajmo vsi za našega stanovskega tovariša Ivana Kaca, ker on gotovo bolj ve, kaj potrebuje naš stan, kakor pa neki profesor Verstovšek. — Vsak stan si je složen, tudi mi si moramo biti.

Vera ni več v nevarnosti. Iz šoštanjkega okraja nam pišejo: Ko čitam poročila klerikalnih listov o volilnem gibanju, in jih primerjam z onimi iz l. 1907, se mi zdi pred vsem čudna jedna stvar: vera ni več v nevarnosti! L. 1907 se je šlo povsod za vero — letos so klerikalci čisto tihi. Dvoje je tu mogoče: ali klerikalci sami uvidevajo, da jim glede »vere« nikdo več ne veruje, ali pa si mislijo, da je za Verstovška le težko delati z vero. Saj je gosp. profesor po naukih svete vere celo izključen iz nje: kot vseučiliščnik se je namreč dvobojeval! Radovedni smo, ali ima že kakšen dekret, da je zopet sprejet v naročje svete cerkve? Če ne — kako bo potem branil »verske svetinje«?

»Štajerc« proglašajo, da se bodo štajercijanci pri nadomestnih državnozb. volitvah v bivšem Ježovnikovem okraju vzdržali volitev.

Kako je z volilnim bojem? Spočetka se je g. profesor Verstovšek v Mariboru postavljal, da bode kar igraje dobil Ježovnikov kmečki mandat v roke. Toda ko se je pričel resen volilni boj in je g. profesor uvidel, da je navdušenje in razpoloženje med kmečkim volilstvom v okraju jako veliko za kmečkega kandidata Kaca, je napel druge strune. »Slov. Gosp.« že ukazuje farovžem, da mora zmagati Verstovšek. Kaj to pomeni, ve vsakdo. Začela se bode te tedne gonja za volilci, katera bode imela vse tiste znake, ki jih pripisuje »Str.« naprednemu volilnemu gibanju: divjost, besnost in ostudnost. Zares, z velikim užitkom čitamo psovanje klerikalnih listov, saj nam samo kaže, da se čutijo klerikalci v jako nevarnem položaju. To služi v vzpodbudo in pogum našim ljudem. Klerikalci so v svoji sveti vnemi zelo pozabljivi: na enem mestu vedo povedati, da je Kac veletrgovec, na drugem zopet, da je brez obrti... Zanimivo je tudi, kako klerikalci sedaj priporočajo akademika dr. Verstovška, dasi so še lani trdili, da je edino kmet pravi zastopnik kmetov. Celo volilno gibanje za Kaca vodijo v okraju izključno kmetje, za Verstovška duhovniki in on sam, ki baje ne spada k mestnim »škrijcem«... Ljudem si tudi ne upa povedati, da je sam pravzaprav učitelj. Kako huda prede klerikalcem, kaže poleg drugih stvari tudi to, da nam grozijo s sodnijo, žandarji in občinskimi policaji. Če se ne motimo, je baš dr. Korošec pred kratkim jako lepo govoril proti nasilstvu pri volitvah — seveda na Ogerskem. Za njegovo stranko in duhovnike to ne velja... Kajpada. G. Kacu, ki ima veliko predizobrazbo in je splošno znan kot inteligenten mož, celo očita šmartinski župnik, da ne zna kot župan izpolniti mrtvaške pole. No, to bomo videli dne 4. julija, ko bode izpolnil in podpisal mrtvaško polo lažikmečki zvezi in politični neznačajnosti. Sicer pa se naj klerikalci nič ne razburjajo: kar so sejali, bodo želi. Mi nismo krivi, ako se sedaj kmetje povsod puntajo, da bi jih zastopal politični vzor značaj Verstovšek. Morda bi imel gospod boljše upanje, ako bi ostal »liberalec«... Bi ga še vsaj kdo spoštoval — z uskoki pa ni pardona. **Kratkoma: kmetje v Ježovnikovem volilnem okraju so za svojega moža, kmeta.**

O Verstovškovem shodu v Bočni nam poroča očividec sledeče: Navzočih je bilo 17 naprednjakov, 13 klerikalcev in nekaj žensk. Kandidatura V. se sploh ni sprejela, ker se je ni dalo na glasovanje. — Uspeh malenkosten, ali bolje rečeno nobeden. No, mariborska »Straža« poroča o tem shodu, da je »Bočna dobila vsled njega drugo lice« in da bode šlo vse volit Verstovška... Taki so Verstovškovi shodi, taka so poročila o njih in tako je navdušenje za gospoda profesorja. Ni čuda, da pišejo klerikalni listi že o »zarukanih« in »spufanih« kmetih, ki nočejo — Verstovška...

Volilno gibanje za Iv. Kaca. Iz Slovenjgradca nam pišejo: Shod volilcev v Selah pri Vitki je bil

jako dobro obiskan. Ivan Kac je v daljšem govoru razvil svoj program. K besedi se je oglašilo več kmetov, med njimi Franc Verdnik, ki je obširno in natančno pojasnil vse laži duhovniških listov »Straže« in in »Slov. Gosp.« o kmečkem kandidatu. Shod se je soglasno izrekel za kandidaturu Ivana Kaca.

Jz političnega sveta.

V državnem zboru premlevajo državni proračun. Predzadnjo sredo sta izmed slovenskih poslancev govorila Pišek in Grafenauer. Prvi je zahteval 500.000 kron za cepljenje svinj proti rdečici, drugi pa risal žalostne razmere, v katerih živijo Slovenci na Koroškem. V četrtek je dr. Korošec zahteval, naj pri vprašanjih o novih šolah postopa vlada enako pravično proti vsem narodnostim. V petek 17. tm. se je pričela razprava o tretji skupini proračuna: poljedelstvo, trgovina, železnice, javna dela. Proračun bomenda že jutri v zbornici sprejet.

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani je nastalo zadnji čas zopet bolj živo zanimanje. Izmed jugoslovanskih drž. poslancev se je sestavil odsek, ki je rešitev vprašanja vzel v roko. Če se bo postopalo enotno in smotreno, je mogoče vendarle upati na ugodno rešitev.

Bosanski deželni glavar Varešanin je dobil od cesarja dedno ogrsko baronstvo.

Ogrski državni zbor se snide 25. tm. k zasedanju. Pri otvoritvi bo navzoč tudi cesar.

Beležke.

Opozarjamo uljudno, da se naj vsem vprašanjem glede inseratov blagovoli priložiti za odgovor dopisnica ali znamka. Vsak dan nam dohaja mnogo vprašanj in imamo samoobsebi umevno velike stroške s frankiranjem takih odgovorov. Zategadelj naznanjamo, da se na vprašanja brez vpslatve dopisnice ali znamke za odgovor ne bomo ozirali. **Upravišтво „Nar. Lista“.**

V Lepi spomeniki klerikalnega „reševanja kmeta“ so bankroti klerikalnih gosp. organizacij. Nedavno je pri Dev. Mar. v Polju na Kranjskem zopet izdihnil klerikalni konzum — s primanjkljajem 29.000 K. Oj to bo še preklinjanja in joka med zapeljanimi kmeti!

Zopet dva poloma. Te dni sta sklenili likvidacijo mlekarski zadrugi v Poljanah in Ribnem na Kranjskem. Obe sta bili v klerikalnih rokah. Ti vedni polomi klerikalnih podjetij dajo mnogo misliti.

Se poročila o ujmah na Sp. Štajerju. Toča je pobila v nedeljo dne 12. junija najlepši katastralni občini Malečnik in Selestrino pri Sv. Petru nižje Maribora. Lepi ameriški vinogradi so tako uničeni, da še drugo leto ni upati posebnega pridelka. Mraz je zelo škodoval črešnjam in deloma tudi drugemu sadju pri Sv. Urbanu nižje Ptuja. — 13. junija je napravila silna ploha mnogo škode po brežiški okolici.

Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bo razdelilo z začetkom prihodnjega šolskega leta s 15. septembrom več deželnih ustanov. Prosilci morajo biti na Štajersko pristojni in najmanj 16 let stari. Nekolekovane, s potrebnimi listinami opremljene prošnje je treba najpozneje do 15. julija osebno izročiti ravnateljstvu.

Drobne novice. Nevarno je obolel vsled zastrupljenja krvi na levi roki kaplan Bosina pri Sv. Jurju v Slov. gor. — Umrl je narodni posestnik Anton Korpar pri Sv. Lenartu nad Veliko Nedeljo. — Vsled še doslej nepojasnjene zastrupljenja je 7. junija v Artičah umrla žena župana Slovenca, za šest dni pa ji je sledil vsled pljučnega vnetja še mož.

Iz politične službe. Okrajni komisar g. dr. Emil Lubec je prideljen od mariborskega k ptinjskemu okr. glavarstvu v službovanje.

Zvišanje doklade na pivo. Cesar je sankcioniral znani v štajerskem deželnem zboru s pomočjo slov. klerikalcev sklenjeni okvirni zakon glede davka na pivo. Zvišanja še deželni zbor ni mogel zaradi obstrukcije skleniti.

»**Branibor.**« Občni zbor »Braniborja« se vrši dne 2. julija ob 4. uri popoldan v Narodnem domu v Ljubljani. Priglasilo se je doslej za člane razmeroma še jako majhno število. Poleg rodoljubnih posestnikov, uradnikov vseh strok in ženstva, naj bi se oglašili osobito tudi taki, kateri imajo že po svojem stanu več stika z gospodarskim življenjem: trgovci in njih gg. uslužbenci, uradniki naših gospodarskih zavodov, obrtniki itd. »Branibor« bo društvo povsem gospodarskega značaja. Kdor ima tedaj veselja in navdušenja za to, naj se nemudoma oglasi na naslov tajnika pripravljalnega odbora dr. Gregorja Žerjava v Ljubljani.

V Iz deželnega šolskega sveta. Imenovana sta za nadučitelja pri Sv. Lenartu nad Laškim trgov nadučitelj pri Sv. Duhu v Halozah Franc Šegula in v Šmartnem na Poh. def. učitelj v Rajhenburgu Peter Jankovič; stalno sta nameščena v Sp. Poljskavi učiteljica v Prihovi Marija

Goričan in v Škalah suplent istetam Ferd. Pokeržnik. Za okr. pomožnega učitelja v Gröbmingu je imenovan šolski voja v Razboru Avgust Cajnko. Za učiteljico ročnih del v Slov. Bistrici (mesto) je imenovana šolska vrtnarica Marija Straub.

V Klerikalna delavska organizacija, katero so »ustanovili« na skrajno klavernem shodiču v celjskem »črnem volu« minulo nedeljo, se bode baje raztegnila na srednji in zgornji Štajer, da se tam združijo in organizirajo slovenski delavci. Prazne besede! Klerikalci ne bodo ganili za slov. delavce na sr. in zg. Štajerju niti s prstom.

V Štajerski deželni odbor je razdelil leto: spomladi 1334 posestnikom 98 tisoč cepljenih trt in 66.850 klučev.

V Načelstvo klerikalne zadružne zveze v Mariboru je sledeče: Dr. Hohnjec, duhovnik; dr. Korošec, kaplan; Gorišek, kaplan; Malek, duhovnik; dr. Jerovšek, duhovnik; Ozmeč, duhovnik; dr. Benkovič, advokat; dr. Leskovar, advokat; dr. Veistovšek, profesor. Ali je to duhovniška zadružna zveza ali ni? — Smo že zadnjič opazili, da si je ljubljanska klerikalna zadružna zveza izvolila načelstvo, v katerem imajo duhovniške suknje večimo. A tam so djali v odbor vsaj še enega ali dva paradekmeta. V Mariboru pa si izvolijo šest duhovnikov, dva duhovniška advokata in enega profesorja, pa nobenega kmeta. To je vsaj odkritosrčno, kajci take »čiste« volitve so najvišji vzor »kmečke« zveze, posebno kadar se gre za korita. Zapomnite si to gg. Pišek, Roškar, Novak, Ter glav, Vrečko, Meško. Pri koritu bojo že gospod sami opravili!

V Vremenske nezgode. Namestništvo v Gradcu je po nказu ministerstva za notranje stvari zahtevalo telegrafično, da okrajna glavarstva Voitsberg, Deutschlandsberg, Mürzzuschlag, Feldbach, Weiz, Radgona, Lipnica in Hartberg poročajo, ako je za dotične okraje in kakšni znesek potreben za prebivalce, prizadetih od ujm. — Radovedni smo, ako bo ta primerna skrb prešla tudi na glavarstva slovenskih krajev v slučaju ujm.

Šolski obisk na Spodnj. Štajerskem. Po letnem glavnem poročilu o stanju šolstva na Štajerskem ni obiskovalo l. 1908 3055 šoloobveznih in za poduk sposobnih otrok nobene šole in so bili brez vsakega poduka. Najvišji odstotek takih otrok je bil baš v slovenskih okrajih in sicer izkazuje Sevnica 20⁶%, Gornjigrad 14⁰%, Konjice 7³%, Kozje 7⁰%, Brežice 6⁴%, Slovenjgradec 6³%, Laško 5¹%, Marnberg 4³%, Celje 3⁰%. Šolske oblasti so sedaj nvedle obširno preiskavo po vzrokih. Ti bodo pač največkrat v zaslepljenosti ljudstva in sovraštvu do šole in učiteljstva, katerega goji naša duhovščina na vse kriplje.

Celjski okraj.

Celjskemu sokolskemu zletu dela mestna občina celjska največje težave. Da bi otežkočila slavnost v Gaberju (ki je torej dalje prav nič ne briga) je prepovedala za 14. in 15. avgusta v mestnem okolišu nošnjo društvenih znakov in krojev ter skupne obhode. O stvari bomo jutri obširneje govorili.

Kegljanje na dobitke priredi moška podružnica CMD v Skalni kleti od 22. junija do 7. avg. t. l. Prebitek je namenjen naši šolski družbi. Kegljalce se bode vsak večer od 8. ure naprej, ob nedeljah in praznikih pa dopoldne od 10. do 12. in od 2. do 10. ure zvečer.

Prepovedalo je celjsko okrajno glavarstvo uvoz svinj iz hrvaškega okraja Pregrade.

Ipavčev koncert v Šmarju pri Jelšah se vrši sredo, dne 29. junija ob pol 6. uri zvečer v Habjanovi dvorani. Proizvaja ga polnoštevilni šentjurski pevski zbor v prilog spomeniku bratoma Ipavcema. — Vstopnina po 1 K in 60 vin., Preplačila se hvaležno sprejemajo. Predprodaja vstopnic v šmarnski čitalnici. Na to znamenito glasbeno prireditev vabimo vse tržane in okoličane kar najvljudneje. Vspored: 1. Dve utvi, moški zbor. 2. Naša zvezda, mešan zbor, Milada, mešan zbor. 3. Kaj ne, da čuden sem, četvero-spev. 4. V tihi noči, mešan zbor, Lahko noč, mešan zbor s tenor solo. 5. Danici, četverospjev. 6. Slovenec sem, moški zbor.

Nesreča. Iz Gotovelj nam pišejo: V Podvinu so se igrali na kupu zemlje pred novo stavbo Franca Paradiža trinajstletna deklica Terezija Vipotnik, dveletni Karl Hropot in desetletni Štefan Kralj. Pred kupom, okoli pol metra visokim, je ležalo nekaj ostrega kamenja. Deček Kralj je za šalo sunil deklico in z njo dveletnega Karla s kupa; deklica se ni ranila, pač pa se je dveletni fantek tako ranil nad levim očesom, da je za nekaj dni umrl.

V Poštnohranilno knjižlico je ponaredil neki delavec iz celjske okolice. Iz prvotne vloge 1 K

je napravil 200 kron in na to je čez nekoliko dni dvignil kratkim potom 40 kron. Ponarejenje in sleparstvo so se le odkrili na Dunaju pri pregledovanju. Do sedaj še niso zasačili sleparja, ker je knjiga pisana sicer na ime nekega Jakoba Kovarja, a se ne ve, če ni ime morda izmišljeno.

V Iz Št. Pavla pri Preboldu. S podporo za našega Sokola so se prvi oglašili sledeči gg.: A. Cvenkel (Št. Peter) 25 K, Peter Majdič (Celje) 25 K, Jos. Vidic (Št. Pavel) 15 K, gledališki odbor (Št. Pavel) 10 K, Maks Zabukošek (Celje) 1 K, Dragotin Seljak (Ljubljana) 1 K, Viktor Pancer (Št. Pavel) 10 K. Vsem cenj. podpornikom sokolska hvala. Pripravljalni odbor.

Dijamantno poroko sta obhajala v nedeljo v Laškem trgu zakonska Ignac in Ana Ojsteršek iz Udmata v občini Sv. Krištof. Oba slavljence sta bila rojena leta 1828. To je redko slavje.

V Župnijo Šmartin v R. d. je dobil kaplan Jože Erker v Mozirju.

V Uzmoviči. V Pristovi (šmarski okraj) so pokradli neznani uzmoviči s škodojev, kolarnic in hlevov mnogo poljedelskega orodja. — V Škofji vasi je bila ukradena neki posestniki iz zaklenjenega stanovanja večja vsota denarja.

Obrtniški shod v Žalec predzadnjo nedeljo se je prav lepo obnesel. Udeležilo se ga je nad 40 obrtnikov. Razpravljalo se je o organizaciji slovenskega obrtništva; v debato so posezali gg. Rebek, Čretnik, Bursik, Šusterič in Voh. Sklenilo se je delati na ustanovitve zveze obrtnih zadrug v Celju. Upamo, da to gibanje ne bo zaspalo in da bo obrodilo za slovensko obrt najlepše sadove.

V Iz Št. Vida-Grobelnega. V četrtek zjutraj ob četrtni na 5. uro nas je vzbudil iz spanja precej močan potres, ki mu je bila smer od zahoda. Predznamenje mu je bilo močno in votlo podzemsko bučenje. — Ponovno smo ga čutili ob pol 8. uri. Škode ni povzročil nikake.

Iz Št. Jurja ob juž. žel. Z velikanskim pompom so klerikalci in tercijske agitrali za shod „Dekliške zveze“, kateri se je vršil v nedeljo, 12. t. m. Vseposod na okoli se je 14 dni oznanjevalo in pridigalo iz prižnic, da se naj dekleta udeležijo tega velikanskega shoda. — V Št. Jurju je vedela „Tagespošta“ poročati (to je namreč stara devica Žganklja), da jih pride čez 4 tisoč. Tudi so pridno beračile za smodnik, da se bode Mariji (!) na čast streljalo; izstrelili so ga res 25 klg. — Revčkom bi naj razdelili ta denar, bi vsaj imeli nekaj za „božjih lon“. Željno smo pričakovali, čakali in čakali, da res vidimo to velikansko četo — in res videli smo jih samo okoli 300 s šentjurskimi dekleti vred. In to je naravnost piclo število vočigled tako veliki agitaciji po vseh sosednih župnijah, prižnicah itd. Zbrali so jih to število od Sv. Jurja v Slovenskih goricah do Braslovč. Župnik Gomilšek je imel glavno predpoldansko pridigo, kakšne naj bodo njegove device; to je bilo tudi zelo potrebno. Saj vemo, kaj se godi po različnih Marijinih družbah in farovžih! — Popoldne so se vršili razni govori, pri tem je prav pridno sfiguriral župnik Gomilšek, ker se je dovolj videlo, da dekletom ne grejo previsoko sestavljeni kaplanovi govori. Večnoma so bili vsaki „liberalci“ na poti, a poznalo se je govornicam, da še pojma nimajo kaj je „liberalec“, ker še imena niso mogle pravilno izgovarjati. Slišali smo razne misli mladih kaplanov; eden se hučuje čez liberalce, drugi zopet ne privoščijo drugim nič, tretjemu se sline cedijo po mastni bernji itd. Pomilujemo te nerazsodne mladence, da se pustijo tako izrabljati. Gospod Gomilšek so se tudi nekaj hudovali nad šentjurskimi liberalnimi peki, ker niso hoteli za Marijine device kruha in zemelj peč. — Konečno še nekaj našim starišem za premislek. Ko so prišli zvečer naprednjaki mimo čukovskega gnezda (Kat. dom), so zapazili nek parček v najlepšem objemu. Ko jih je dekle opazilo, je rekla glasno: „Hitro idi proč, drugače sva zopet v „Nar. Listu“. Ime na razpolago. Več drugih enakih slučajev se je pa tudi po drugih gostilnah opazilo. G. župniku Gomilšku bi prav priporočali, naj bi si te stvari malo boljše ogledal.

V Iz Gotovelj. Tukaj je utionil učenec prvega razreda Karol Jordan. Zvečer je nesel koso koscem na travnik. Na brvi pri tovarni se mu je najbrž kosa zapletla v drevesne veje ter ga je potegnila vznak v vodo. Škoda dečka, bil je priden otrok in dober učenec. Nesreča pač res nikdar ne praznuje.

Iz Petrovč. Veselica petrovške podružnice v proslavo 25 letnice Ciril-Metodove družbe je krasno uspela. Cel teden je bilo kakor iz škafo, na ta dan pa sta nam naša blagovestnika, ki sta padla pri klerikalcih v nemilost, pokazala, da pri Bogu še veliko veljata, ker sta nam sprosila najlepše vreme. Dvorana, kjer se je vršila igra in koncert, je bila natlačeno polna, veliko občinstva pa je moralo ostati na vrtu, ker v dvorani niso dobili več prostora. Gledalci in poslušalci so bili z novinci — diletanti povsem zadovoljni,

petje domačega mešanega zbora pa je vse naravnost očaralo. Po koncertu se je razvila na prostornem vrtu živahna zabava, ki je trajala pozno v noč.

Žalska kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 26. t. m. poučno predavanje v Grižah in sicer po rani maši v šoli. Predaval bo potovalni učitelj gosp. Goričan o vinoreji in praktično kazal, kako se na zeleno cepi. Popoldan ob 3. uri predava g. Goričan v Libojah, v gostilni Skoberne. Ude podružnice in vse vinorejce, posebno Grižane in Libojčane, vabi k obilni udeležbi odbor.

Gornjigrad. Kmečka hranilnica in posojilnica je v zadnji seji izrekla kaplanu Berku zahvalo in jo raztrobila v »Slov. Gospodariju«, zamolčala pa je, da je Berku dovolila 300 K nagrade, najbrž za srečno prevožnjo pohoštva in Berkovih kosti. Hinavci so po preji kmete farbali, da bodo vse zastoj delali. Duhovniki — pa zastoj delali, ta je lepa! Farovška posojilnica je lahko Berku hvaležna, saj je letal za hranilnimi knjižicami kakor lovski pes za divjačino. Upajmo, da se tudi kmetom enkrat oči odprejo.

Gornjigrad. Zloglasni Berk si je sam kriv, da je moral zapustiti naš trg, kjer so bile vse tercijske in njegove žaljube. Zadnji njegov napad v mariborski cunji je rodil odgovor, ki se je pečal z njegovim prijateljem Mrkušem, kar je imelo posledice, da se je brat kanonik Matek podal k opatu v Celje in Berk je frčal k sv. Barbari. Adijo, ljubica v Gornjemgradu in Minka v Bočni!

Gomilsko. Na splošno zahtevo se igra »Tihotapec« v nedeljo 26. t. m. ob 3. uri popoldne ponovi. Vabila se ne razpošljajo. Za obilen obisk se priporoča odbor »Bralnega društva«.

Šentjurski pevski zbor izleti na praznik Petra in Pavla 29. t. m. v Šmarje, kjer priredi koncert. O tem na drugem mestu.

Gospodarski shod pri Sv. Stefanu blizu Šmarja se vrši na praznik Petra in Pavla 29. t. m. ob 3. uri popoldne pri Malgaju.

Koča na Raduhi (v Loki) se otvori dne 29. junija v ožjem krogu hribolazcev ob 10. uri popoldne. Provijant naj vsak s seboj prinese. Potem je izlet na vrh Radule (1½ ure) in sestop v Luče.

Iz Celja. Ravnatelj Zadrugne Zveze Franjo Jošt stopi v službo h klerikalni zadrugni zvezi v Ljubljani.

V Iz rogaškega in šmarskega okraja smo prejeli mnogo dopisov, da je domače prebivalstvo nezadovoljno s sedanjim voznim redom na rogaški železnici glede jutranjega vlaka. Ta odhaja iz Rogatca tako pozno, da ima zvezo na Grobelnem s poštnima vlakoma predpoldne; prej, je imel zvezo z osebna vlakoma zjutraj. To je ugajalo — in se naj zopet tako uredi. Vsem dopisnikom nasvetujemo, naj dregnejo prijateljski načelnike okrajnih zastopov malce med rebra, da spuste utemeljene pritožbe na upravo svet rog. železnice. Ta more odpomoči. Okrajna zastopa se morata pa za to po rohu postaviti.

V Iz Šmarja pri Jelšah. Strojevodja nedeljskega ponočnega vlaka rog. železnice je zapazil od Halerja navzdol proti Šmarju, da leži v jarku poleg železnice človeško truplo, čegar glava pa je bila naslonjena blizu tračnice. Začel je takoj zavirati in je dajal svarilne signale, toda telo se ni zmežilo, vlaka pa pri padu 25⁰/₀₀ do največ 40 m oddaljenega človeškega trupla ni mogel vstaviti. Lokomotiva je zadela vanj. Vstavivši vlak so vzeli v voz ponesrečenko, bila je kmetica Dečman. Imela je hude rane na glavi in levici. Obvezal jo je za silo zdravnik dr. Rakež na postaji Šmarje in še isto noč so nezvestnico z vozom odpravili v celjsko bolnišnico, a umrla je med potjo. Železničarji so tu brez krivde. Ponesrečenje si ima Dečman sama sebi pripisati, ker je bila tako pijana, da je obležala v jarku in ni slišala prihajajočega vlaka.

V Hmeljska oznamovalnica v Žalec. Svoje sodelovanja pri tem prepotrebem zavodu so izjavile občine: Žalec, Vransko in Ljubno. Da se zamore oznamovalnica še letos otvoriti, naprošeni so vsi ostali obč. odbori, da store prej ko mogoče jednake sklepe.

Na pomoč savinskim hmeljarjem!

Nujni predlog poslanca Robleka in tt.

Dne 10. junija t. l. je obiskala huda toča velike dele občin Griže, Žalec in Petrovče v celjskem pol. okraju; posebno v zadnjima dvema je škoda na poljskih pridelkih izvanredno velika. Vsled te ujme je došlo mnogo gospodarsko slabih in od toče hudo prizadetih posestnikov v velike stiske; zato predlagajo podpisani poslanci: Visoka zbornica skleni: Vlada se poziva, da podeli iz sklada za ujme onim posestnikom, katere je v navedenih občinah zadela toča in so vsled tega v hudih stiskah, primerno podporo. — V formalnem oziru predlagamo, da se o tem predlogu razpravlja z vso naglostjo, ki je po poslovniku dopuščena.

Na Dunaju, 13. junija 1910.

Franjo Roblek in tt.

Brežiški okraj.

V Redni občni zbor „Vinorejske zadruge Bizeljsko, Pišce, Sromlje v Brežicah“ se vrši dne 9. julija 1910 (v soboto) dopoldne ob 9. uri v uradnih prostorih Posojilnice v Brežicah. **Dnevni red:** 1. Prečitane zapisnika o zadnji izvršeni reviziji. 2. Potrjenje letnega računa. 3. Izvolitev načelnstva, nadzorstva in razsodišča. 4. Slučajnosti.

V Št. Petru pod Sv. gorami so čutili v četrtek zjutraj ob 4. uri precej močen potresni suhek.

Iz Zakota pri Brežicah smo dobili obširnejše poročilo o slavnosti podelitve častne spomenice dvem vrlim občinskim odbornikom gg. Janezu Šetincu iz Št. Lenarta in Janezu Šetincu iz Bukošeka. Poročilo objavimo prihodnjič.

Društvo za tujski promet v Rajhenburgu priredi vsako nedeljo na vrtu Kosarjeve gostilne popoldne streljanje na dobitke. Vstopnine ni. Obenem se trg Rajhenburg ponaša z lepim kopališčem v Savi; tudi čolni so za veslarje na razpolago.

O potresnem sunku poročajo tudi iz Kozjega. Občutili so ga včeraj zjutraj ob 4. uri. Smer je bila od juga proti severu.

Iz Dobove. Nekako pred 50 leti se je gradila železnica od Zidanega mosta do Zagreba. Inženir, ki je sodeloval pri gradnji železnice, je določil tudi Dobovo kot postajališče. A tudi takrat so stopili možakarji na noge in so rekli: „Nam ni potreba nobene postaje, mi je ne rabimo.“ Inženir skoro tega ni verjel, in se ni mogel možem dovolj načuditi, ko so ponovili svoj resen sklep. Med drugim je tudi rekel: „Možje, možje, kaj vendar mislite? Še prosili boste za postajo, pa je ne boste dobili.“ To se je deloma bridko presničilo. Le Zajcu, pokojnemu obreškemu županu so imamo zahvaliti, da smo prišli vsaj do te oboge postaje. Zato, ker je niso hoteli s početka brez stroškov, bosta šteli občina Vel. Obrež in Rigenec 1200 K za napravo stranišča. Vprašajte starejše ljudi, pa vam bodo povedali, kdo so bili tačasni odborniki. — Pa kaj bi se ozirali v stare čase, ko vidimo, da i sedaj ni na boljšem. Škoda je zelenih travnikov, da bi tekla po njih železnica; Brzjava pa nam ni potreba, saj smo tudi dosedaj shajali brez njega. 90 K bi še dali, a za 10 let ne more 8 občin jamčiti. To je vendar malenkost. Vsak drog bo trpel najmanj 10 let, žice pa tudi ne bo takoj rja snela. Zdaj nam ponujajo a mi nečemo, če pa še kedaj prosimo nam bo direkcija obrnila hrbet. Kako tudi ne; saj si lahko misli, da se delamo norca iz nje. Potem naj pa rečemo, da Dobova napreduje?!

Ptujski okraj.

Od Sv. Lovrenca na Drav. polju. Poroča se nam: Stavimo ponižno vprašanje na našega „mno-gozasluznega“ gospoda deželnega poslanca župnika Ozmeča, zakaj ni niti mozinca ganil, ko se je šlo za oddajo lova v naši občini? V marsikate-re, ki ga popolnoma nič ne briga, vrta svoj nos; tukaj, kjer se je šlo za korist domače občine, je molčal. Morda se je bal zamere pri raznih grajščakih — če se zameri nam kmetom, mu je tako vseeno. Pred volitvami je bilo seveda drugače. Takrat je obljubljal vse mogoče in nemogoče reči ter nam bil nad vse prijazen; samo da smo ga volili. Danes seveda tega ni več potreba. Mandat ima v žepu, kaj mu je sedaj mar uboga kmečka para! Sino se že spametovati — dan plačila ne bo izostal!

Ptujske novice. V aferi pos. Petroviča iz Podvinc se je zvedelo sedaj sledeče: Petrovič je navoril dekle, da je spravila otroka pred porodom v stran. Sodniji se je tudi naznanilo, da je napravila Petrovičeva žena isto v 5 slučajih. — **Umrl** je na Bregu pri Ptuj 42letni posestnik Versec. — **Podivjanost** nekaterih ponočnjakov na Dravskem polju presega že vse meje. Nekega posestnika Bezjaka iz Zabovc je ponoči ob 10. uri, ko je šel domu, obstrelil kmečki fant Kristovič. Kroglja mu je šla pri levem očesu v glavo. Za napad ni bilo nobenega vzroka. Težko ranjenega Bezjaka so spravili domu, Kristovič pa se je sam javil sodniji. Taka junaštva bi se morala eksemplarično kaznovati, drugče res že ne bo več varno hoditi ponoči po Dravskem polju.

Iz Središča. Kolesarji iz Središča in okolice prirede v nedeljo, dne 26. t. m. ob 5. uri popoldne, ako bode ugodno vreme, kolesarsko dirko v Nedeljišče in nazaj. Zbirališče je prostor pred rotovžem, kjer bode za časa dirke svirala narodna godba g. Fr. Serajnika. Dirkatni smejo le slovenski kolesarji. V slučaju slabega vremena pa se vrši dirka v nedeljo, dne 3. julija ob vsakem vremenu. Po dirki je koncert in prosta zabava v gostilni g. Horvata. K obilni udeležbi vabi prav vljudno odbor.

Šolsko slavnost priredi središka 6 razrednica, dne 29. junija t. l., to je na Petrovo v svojih prostorih v Središču v spomin stoletnice pesnika Stan. Vraza.

Spored: 1. Molitev. Dvoglasni zbor s spremljevanjem harmonija. Dr. G. Ipavc. 2. Slavnostni govor. 3. »O človeku, ki je padel v vodo«. Alegorija, spisal St. Vraz. 4. Moj dom. Trigl. zbor s spremljevanjem harmonija. E. Vašakov napjev, priredil A. Kosi. 5. Slava Stanku Vrazu! Igrokaz z živo sliko v enem dejanju. Priredila I. Najžer in A. Kosi. (Dejanje se vrši ob 100 letnici St. Vrazovega rojstva v večjem kraju ob hrvatsko-štajerski meji. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: sedež 1 K, stojišče 40 v. Čisti dobiček je namenjen šolskim svrham.

Iz Kostričnice pri Rogški Slatini. Dne 15. majnika je porodila Antonija Inkret otroka, ga takoj po porodu umorila in zakopala v bližnji šumi. Dne 1. junija 1910 se pa je posrečilo orožnikoma g. Mastnaku in g. Križanu celo stvar dognati in morilko odgnati v zapor, da si bode svojo hudobijo premišljevala.

v Podpora za ptujski okraj. Onim občanom v ptujskem polit. okraju, katere je zadela lani 1. junija in 3. avgusta toča, je vlada dovolila 12 tisoč kron podpore. Vrh tega je dovoljenih 30 tisoč kron za gradnjo cest v ptujskem sodnem okraju.

v Radi črešenj. V četrtek je hotela žena Simenko iz Male vasi nabrati črešenj, da bi jih ponesla na Ptuj na trg. Ko je že bila nekaj nabrala, se je veja, na kateri je stala, strla in Šimenkova je padla globoko na tla, kjer se je onesvestila. Hudo poškodovano so jo spravili v bolnišnico.

Ivanjkovci. Tukajšnja prostovoljna požarna bramba priredi na dan sv. Petra in Pavla v gostilni g. Zavrtnika veliko ljudsko veselico. Na vsopredu je kegljanje na dobitke, petje požarniškega pevskega zbora, tombola, godba itd. itd. Eventuelni čisti dobiček te prireditve namenjen je v poravnano računov gasilnega orodja. K tej prvi naši veselici vabi najljubše vse domačine, sosedna društva, Ormožane, Ljutomeržane in vse cenjeno občinstvo iz cele okolice odbor.

Slovesnost Vrazove stoletnice se bo obhajala nepreklicno dne 21. avgusta t. l. v Cerovcu. Začasni program je sledeči: 1. Med 6. in 7. uro istega dne sprejem slovenskih in hrvaških gostov v Ormožu; ob 8. uri sprejem v Ljutomeru. 2. Ob 10. uri pozdrav gostov na Vrazovem domu. 3. Ob 10. uri cerkveni govor in slovesna sv. maša. 4. Ob pol 12. uri do pol 2. uri banket. Od pol 2. ure do 4. slavnostni govor, deklaracije itd. 6. Od 4. ure naprej prosta ljudska veselica z raznovrstnim sporedom. Med posameznimi točkami petje in godba. Podrobni spored vse svečanosti objavimo pravočasno. Sl. občinstvo najljubšeje prosimo, da nas blagovolji podpirati z nasveti in denarnimi prispevki. Sl. društva prosimo, da čimprej prijavijo svojo udeležbo. Izjavljamo, da se bode strogo gledalo na to, da bo pri slovesnosti izključeno vsakršno strankarstvo. Ta svečanost bode splošni slovensko-hrvaški »tabor«! Vse tozadevne dopise je poslati vsaj do 31. julija t. l. tajniku g. Fr. Štuhec, kaplanu pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Denarne pošiljatve je pa nasloviti na g. Fr. Vraza, župana v Cerovcu, p. Ivanjkovci pri Ormožu. Darovi se bodo objavili v vseh večjih hrvaških in slovenskih listih. Sl. uredništva drugih listov prosimo ponatiska tega obvestila! Pripravljalni odbor.

v Nesreča pri nevihti. V Ternovcu blizu Ptuja so imeli 18. junija hudo nevihto. Strela je ubila nekemu kmetu na paši tri krave in enega vola.

Ptujske novice. (Posledice lahkomišljenosti.) V nedeljo zvečer je pilo več železničnih delavcev v neki gostilni v Budini. Pri plačevanju je došlo do prepira s krčmarjem; delavec Toplak je v jezi skočil po konci in udaril s steklenico tako hudo po mizi, da se je razletela, pri čemur si je Toplak na desni roki ranih žilo dovodnico. Toplak je bil pijan in se ni mnogo brigal za počasi krvavečo roko; še obvezal je ni. Med potjo pa je menda kje obležal in v ponedeljek so ga spravili v ptujsko bolnišnico nezvestnega vsled zgube krvi. — (Osumljen detomora.) V Podvincih so zaprli minoli ponedeljek kmeta Petroviča (Žepka) zaradi suma, da je imel s svojo dekle otroka in ga po rojstvu pokopal pod nekim drevesom. Tudi dekle so zaprli.

Kaj vse napravi pijača! Nek posestnik z Dravskega polja je peljal 14. junija neko pohištvo na Vinico. Ko se je vračal, se je silno napil in došel domu brez voza in konjev, ne da bi vedel kako. Konji so zašli z vozom v Dravo in utonili. — **Utopljenka.** 12. t. m. so potegnili pri Sv. Marku iz Drave soprogo revidenta J. ž. Emo Novak, ki je že 15. aprila skočila v Mariboru v Dravo in utonila. Utopljenko so najprej pokopali, pozneje pa, ko so dognali, kdo je, so jo izkopali in prepeljali v Maribor.

v V haloški Leskovec pride za župnika kaplan Ognjeslav Škamlec iz Ljutomera.

Ljutomerski okraj.

Iz Ljutomera. »Juhe — Škamlec gre!«! Ko se je Halleyev komet s svojim repom dotaknil zemlje, ni sicer nas vničil, pač pa pograbil pri nas Ljutomeržane kot trn v peti priljubljenega

kaplana Škamleca, da ga v kratkem ponese osrečevati Haložanov v Leskovec. No, saj je Škamlec »leskovec«! tudi krvavo treba! Čudno, da se je oziral Halleyev komet tudi na Škamlečeve srčne želje in ga ponesel v bližino Ptuja, kjer vežejo Škamleca nesebične prijateljske vezi z brkastimi devicami. —

»V okraju so našim prav dobre steze, po njih pa turobno naš Škamleslav gre. Drgam bi moral iti, — to njemu je hudo, v »Gospodarju«! zadnjem, mi čitamo tako.«

Ljutomerske novice. Vsled bližajoče se birme se pri nas vse pripravlja in renovira, med drugim tudi naše »nemočnišče«. Čudno je pri tem, da se je oddalo kleparsko delo nemčurju Mayerju in ne Slovencu Rižnarju. Najbrž je g. oskrbnik, ki sicer zmiraj trdi, da je zaveden Slovenec, to prezrl. Tudi steklar Wirth si je dal narediti nov napis nad svojo trgovino. Slikar se je pri tem zmotil in narisal krstno ime »Franc«! slovensko. Glažar Wirth je skoraj omedlel, ko je to zagledal. K sreči je bila mati Germanija rešena s tem, da je slikar izpraskal črko »c« in jo zamenil s »z«, tako da se sedaj v mogočnih črkah blišči »Franz Wirth«. Vam pač g. Wirth smrdi slovenščina in slovenski groši. Kaj ne? — Dva dobra prijatelja, gg. sodnik Bicek in davčni upravitelj Ulm, občutita tudi že potrebo, pozdravljati se na ulici z gromovitim »heil«. Gospoda! To se ne spodobi za rojene Slovence! Upamo, da vam zadostuje!

Iz Kapele pri Radgoni. Strašen dan je bil za nas nedelja 12. junija. Okoli 1. ure popoldne so pridrvili črni oblaki nad naš hrib, iz katerih se je vsula grozovita toča, ki je v 12 minutah uničila vse naše upe — naše pridelke. Padla je v treh presledkih, debela kakor orehi in je imamo še danes po preteku 24 ur pod kapmi povsod zadosti. Gorice so popolnoma opustošene, oziroma zbite in jarina zmečkana. V strmih legah znosilo je tudi vso boljšo zemljo. Najhujše so prizadete občine Kapela, Okoslavci, Muršček, Rihtarovci; deloma Radinci, Stanetinci, Hrastje. Škoda je velikanska, zato je vsestranska pomoč nujno potrebna. Zlasti od naših poslancev pričakujemo, da si škodo na lastne oči ogledajo in v olajšanje bede nemudoma vse potrebno ukrenejo.

Mariborski okraj.

Iz Št. Lovrenca nad Mariborom. V sredo je prala Hüttlova dekla Jožefa Hartman ob Dravi perilo. Padla je pri tem v reko in utonila.

Čitalnica v Selnici ob Dravi priredi dne 29. junija t. l. veselico na vrtu g. Antona Mesariča. Vspored: 1. »Trije tički«! (šaloigra v dveh dejanjih). 2. Petje (nastopi domači pevski zbor). 3. Srečolov in javna dražba. 4. Prosta zabava, šaljiva pošta, konfeti, korandeli itd. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. Pri skrajno slabem vremenu se veselica preloži na 3. julija t. l. ob isti uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

v Volitve v lenarški okrajni zastop. Izvoljeni so bili zopet v skupini veleposestva slov. zastopniki z 62 glasovi. Nemškutarji se volitev niso udeležili.

Št. Lovrenc nad Mariborom. Ženska podružnica Ciril-Metodove družbe priredi dne 3. julija na prijaznem Lamprehtovem griču krasno veselico. Ker je Št. Lovrenc priljubljen kraj za izletnike, upamo, da nas obiščejo ta dan Slovenci od blizu in daleč mnogobrojno.

Iz Maribora se nam piše. Mariborski listi poročajo, da se je vršil v Jarenini mladeniški shod in je na tem shodu govoril tudi urednik Kemperle. Vzel si je baje kot temo govora: Trezno izrabljanje mladih in spečih moči in sil. Ker se pa tak važen govor da s pomočjo slik veliko bolje umeti, zato bi priporočali udeležencem tistega shoda, da se o priliki potrudijo v klubovo sobo marib. »Nar. doma«! tako okoli polnoči ali še čez, kjer si bodo lahko predstavili v živi sliki, kako g. Kemperle izrablja mlade speče (!!) moči. G. Kemperle nam bo gotovo le hvaležen, da delamo reklamo za njega.

v Vrtni koncert. Dne 29. junija t. l. priredi »Glasbeno društvo«! vrtni koncert v mariborskem »Narodnem domu«. Začetek je točno ob 8. uri zvečer. V slučaju slabega vremena je koncert v spodnjih prostorih restavracije. Pričakuje se obilne, vsestranske udeležbe.

v Nesreča v železniški delavnici se je zgodila na mariborskem južnem kolodvoru. V soboto je hotelo spraviti več kotlarjev 400 kg težko pločevino z železniškim vozom v delavnico. Pri prevažanju se je voz ušibil in težka ploča je padla kotlarju Francu Rannerju na levo nogo. Ponesrečeni Ranner je zadobil več poškodb, da so ga morali spraviti v bolnišnico.

v Volitve v lenarški okrajni zastop. 18. tm. so bili soglasno voljeni zastopniki iz kmečkih občin in s tem ostane lenarški okr. zastop tudi še nadalje slovensko-klerikalen. Naprednjakom se klerikalci sedaj za pomoč pri volitvah zahvaljujejo s — psovskami po klerikalnem časopisju. Si bomo zapomnili!

v Iz Št. Ilja v Slov. gor. poročajo, da je udarila strela v petek dne 17. junija v gospodarsko poslopje posestnice Žarman. Poslopje s hlevom in gospodarskim orodjem je popolnoma pogorelo.

Slovenjegraški okraj.

Iz Šoštanja. V nedeljo, dne 12. junija smo imeli pri nas birmo. Trg, posebno gostilne, je bil poln ljudi, kakor običajno ob takih prilikah. Ker je vreme tako omahovalo mej lepim in grd m, sem ostal doma in zrl skozi okno na mimoidoče. Po trgu mimo Čitalniške gostilne se pripeljeta okoli vratu ter pripojeta dva birmanca, prav kakor kaki stari žganjarji. Zbolelo me je v srcu. Taka mladina naj bo naša bodočnost? Potem nas čaka res lepa bodočnost. Stariši in botri, ali se ne da otrokom na kak drugačen način storiti kako veselje, da bi se tega dneva več časa spominjali, kakor pa, da otrok potem lahko reče, da je bil na birmski dan »fest«! pijan. Stariši, odgovornost bo huda!

v V Slovenjgradec pride za davčnega referenta najbrže dr. Semetkovski, ki je bil na lastno prošnjo prestavljen iz Ljutomera v Solnograd, sedaj pa se prosi na Štajersko nazaj.

»Štajerc«! hvali Woschnagge, ker so snedli rezervni zaklad šoštanske posojilnice. V šoštanski posojilnici so razni odborniki res zakrivali grde nepravilnosti. Niso pa tega storili le Slovenci, še prej so pokazali pravo pot do oškodovanja ljudskemu blagru namenjenega zavoda složno Nemci in Slovenci, ki so vladali v posojilnici l. 1881. Može so sklenili razdeliti rezervni sklad v znesku okroglo — 35.000 K med sebe. Tovarnar Woschnagg Franc star. je potegnil za sebe in svojo ožjo rodbino okoli 20.000 K. Seveda je taka razdelitev bila nasprotna združnemu zakonu in združnim pravilom, ker ima rezervni zaklad služiti, dokler zadruga obstoji, v pokritje morebitnih izgub. Če je sedaj posojilnica ime la zgubo pri onem Ivanu Vošnjaku, ki je bil ob času razdelitve rezervnega zaklada tajnik posojilnice, dočim je bil Franc Woschnagg starejši ravnatelj ter skupno izvršila grdo nepostavnost prikrajšanja posojilnice, ali ni naravno, da se iztirja, kar se je nepostavno in proti pravilom vzelo? Če se zdaj »Štajerc«! veseli, da imamo v Celju tako pravične sodnike, da so tožbo zoper Franca Woschnagga st. zavrnili, s tem »Štajerc«! le kaže, da mu je ljubše, da ima Fr. Woschnagg krivični denar v žepu, kakor če bi ga bil obsojen vrniti v korist kmečkega denarnega zavoda. Če se je dr. Kukovec kot zastopnik posojilnice zavzel za pravično stvar, storil je to tako nesebično, kakor bi se zastoj pričakovalo od »Štajerčevih«! odvetnikov. Sicer je pa dr. Kukovec znesek 8.000 K za šoštansko posojilnico iz zgorajšnjega naslova iztirjal, katerega bi posojilnica sicer nikdar ne bila videla. Franc Woschnagg pa naj pazi, da se prezgodaj ne veseli, kajti tudi glede njega še stvar davno ni odločena in še utegne izvedeti, kako je oškodoval posojilnico še celo v drugih neštevilnih slučajih. Pravičar in resnica mora priti na dan.

Vestnik

„Zveze slovenske napredne mladine“.

Sv. Bolfenk pri Središču. Čitam danes dopis odbora S K S Z v »Nar. Listu«, ki se glasi, da tisti frakar, ki je hotel oskruniti 4letno deklico, ni bil voljen za tajnikovega namestnika, ter da ni bil član S K S Z. — V odgovor njim sledeče: Ne bom se pridružil, da bi bil, ker te časti še sploh nisem dosegel, da bi mi dotična »Zveza«! pustila pregledati svoj imenik, ampak pravil mi je eden njihovih odbornikov, (ki sem imel veliko zaupanje do njega), da je dotični res tajnikov namestnik in če se mi je ta zlagal —, naj bo na njegovi lažnjivi klerikalni duši. Sicer pa vsaj to lahko trdim, da je bil dotični umazan klerikalec, posebno pa njegovi stariši, ki že dolgo služijo po Meškovih »statutih«! za deveta nebena.

Napredni mladenič.

Gospodarski paberki.

Pridelovanje ajde.

(Po lastnih izkušnjah zapisal Vičanski Škerlec.)

Spominjam se še prav dobro, kako so kmetovalci čislali ajdo pred kakimi 25 leti na Sp. Štajerskem. Tudi otroci, posli in delavci so bili veseli, ko so dobili za zajutrek mastne ajdove žgance, ali pa za večerjo ajdove pogače. Mimogrede omenim, da je tisti čas ajda bila izvrsten, lep pridelek, in pristavim še, da ni bil noben čudež njena plodovitost. Takrat so naši kmetovalci ajdo pridelovali na bolj izpočiti zemlji, katero so orali v praho, ji debelo pognojili in sejali ajdo v manjši meri ko mi sedaj, pridelali pa več. Vem, da temu ne bo noben kmetovalec ugovarjal. Ako si pa ogledamo današnje razmere ajdine setve, nimamo skoraj nobenega dobička, akoravno posejemo z ajdo vse prostore na njivah, ki so ob tem času prazni. Ne more drugače biti, ker ji ne gnojimo; in zakaj ne? ker primanjkuje živinskega gnoja.

Da si pomagamo do obilnejših pridelkov pri ajdi, si dovolim podati kratko navodilo o gnojenju ajdi z umetnimi gnojili, ker sem pri svojih tozadevnih večletnih poskusih do cela prepričan, da se stroški za tako gnojenje obilno povrnejo; kajti ajda je zelo hvaležna za gnojenje z umetnimi gnojili.

Da ne bode kateri krivo razumel, posebno starokopitarji; umetna gnojila priporočam onim, katerim primanjkuje hlevski gnoj. Da bi si pa shranjeval živinski gnoj za stare dni, tega ne poznam.

Najboljše kaže, da se vzame za en hektar njive 100 kg 40% kalijeve soli, (stane 12 K 70 v), 300 kg superfosfata I. razreda (stane 100 kg 11 K); ta gnojila pred setvijo enakomerno raztrosi in podorji. Ko so ajdine rastline kake 3—4 cm visoke, se potrosi 40 kg čiljskega solitra, seveda na en hektar preračunjeno (to je približno 1 $\frac{1}{2}$ orala, torej precej velika njiva). Za kake tri tedne potrosi zopet 40 kg čiljskega solitra, ali to se naj zgodi vselej ob suhem vremenu, ker drugače se ožgejo listi na rastlinah. Čilski soliter stane 100 kg 30 K 50 vin. Ta gnojila dobiš pri gosp. P. Majdiču v Celju in se cene razumejo iz Celja.

Pripomnim še, da je čilski soliter precej drag, pa ako prav sodim, ne predrag, kajti čilski soliter je molster med umetnimi gnojili; naj ga torej ne opusti nobeden, ki bode gnojil z umetnimi gnojili ajdi. Množine teh gnojil še koristijo in hranijo poznejše rastline na njivi, ker to izda toliko, kakor gnojeno na debelo z živinskim gnojem.

Kako nam je vinsko posodo pravilno shraniti?

Kar se spravljanja vinske posode tiče (namreč kadar se sod sprazni, naj si bode da se vino proda ali doma porabi, to pa pri vseh sodih, bodisi pri ležakih, polovnjakih ali pri barigljah), smo posebno še pri nas Slovencih, v obče pri kmetih in gostilničarjih, še jako na slabem. Zatorej je prav potrebno, da se v tem malo podučimo, kajti to opravilo je jako važno, ako hočemo, da nam shranjena posoda ne postane cikasta, pusta, plesniva, kar se prav lahko zgodi, oziroma gotovo pripeti, ako se sod pravilno ne shrani.

Ne bodem našteval slabih lastnosti pri tem opravilu, katerih je obilo. Moj namen je na kratko opisati le edino pravo shranitev sodov:

1. **Sod ležak** (pod tem razumemo sod, ki leži v kleti, ker je prevelik za prevoze, ter ima vrata).

Kadar je vino iz takšnega sode iztočeno, ga je treba odpreti ter v njem nahajajoče se drože ven potegniti, pri čemur se najlaže poslužujemo grebljice; nadalje se naj zlije dva, tri škafe vode v sod, katero se potem s šeslo po celem sodu močno razploska. S tem delom se drože, kar jih je na debelo, splahne in vinski duh prežene; slednjič se to tekočino iz sode potegne. Nadaljno opravilo je, da zleze oseba zato namenjena v sod ter vzame seboj krtačo in šeslo, da s čisto vodo, katero mu druga oseba v sod zlivlje, toliko časa sod spira, da ostane voda čista, kakoršno se je v njega zlilo.

Tako umiti sod se mora pustiti 3—4 dni odprt, da se namreč 1. posuši, 2. da se voda nadno sodovega trebuha odcedi, kjer se jo najlaže z gobo ali pa s cunjjo iz sode pobere. Nato se vzame po velikosti sode eden ali dva koščka kletarskega žvepla, katero se najlaže dene na kos strešne opeke ter zažge in hitro v sredino da ter tam pusti. Koj nato se morajo na sodu vratca urno zapreti ter tako dolgo čakati, da se prične dim pri vehi vidljivo kaditi, na kar se voha dobro zabije. Ako je omenjeni sod dolgo prazen, se naj zakajanje vsakih 7—8 tednov ponovi, pri čemur pa ni treba več na sodu vratca odpirati, ampak se lahko to v drugič, tretjič itd. pri vehi s kletarsko zakadilnico zakadi; sicer se to opravilo tu in tam različno izvršuje. Umevno je, da nam je voho tudi takrat treba dobro pritrditi.

Pride pa čas, da nam je dotični sod znova napolniti; tedaj se mora eden dan odprt pustiti, potem pa zopet z vodo izprati, ker sicer kaj lahko zadobi v njega natočeno vino neprijeten duh po žveplu.

2. **Omeniti mi je še prevozno posodo, to so bariglje (štertinjak) in polovnjaki.** Shranjujejo se ravno tako kakor prve, samo s tem razločkom, da vamora druge pri umivanju sem in tja kotati ali seljati. Snažnost je prva potreba pri prvem kakor pri drugem delu. Kadar je sod čist, se ga pa na voho obrne, da se odcedi ter posuši, in slednjič z zakadilnico zakadi ter zabije. Pred napolnjenjem je isto storiti, kar smo omenili glede sode-ležaka.

Mnogokrat se pa tudi pripeti, da dobi vino duh po žveplu; tega se najlaže iznebimo, ako tako vino skozi bakren lijak pretočimo; tak lijak bi naj imel vsakdo, kdor le količkaj kletari; četudi je drag, pa trpi zategadelj dalje. **B. S.**

Važna iznajdba za mlatilnice. Kar dandanes kmetu največ skrbi povzroči in ga največ stane, je delo. Ne samo, da je delavska moč v ceni zelo poskočila, ampak, kar je še hujše, da pogosto ni mogoče dobiti za nujna in dolgotrajna dela dovolj delavcev, kakor n. pr. za mlačev z cepmi. Veliko posestnikov je radi tega že si omislilo ročne mlatilnice ali še boljše za gepelj. Vsako leto pa čitamo po časopisih: pri tem posestniku je mlatilni stroj odtrgal delavcu roko, pri drugem mu zmečkal prste in tako enako. Takšna nesreča zadene seveda najhujše poskodovanca, pa tudi delodajalec je pri tem prizadet. Nekaj mu že vest očita, da je več ali manj skriv nesreče in ima še pota, sitnosti in stoške. Pogosto jo gmotno oškodovana tudi občina, katera je primorana potem skrbeti za takega pohabljenca. Dva uradnika trdijo „Merkur Majdič, Celje“ gg. Zamuda in Viroda, iznašla sta pripravo, katera se da pritrditi na vsak mlatilni stroj, katera vsako tako ponesrečenje zabrani in onemogoči. Izdeluje jo znani ključavničarski mojster gospod Rebek v Celju, na katerega se lahko vsak obrne v tej zadevi za potrebna pojasnila. Skoraj gotovo bode

politična oblast zapovedala, naj se uvede ta res potrebna in koristna iznajdba, katere patent je že naznanjen.

Čebelarstvo ni nikjer v Avstriji tako zanemareno kot pri nas, akoravno imamo najboljše čebelno plemo. Pridobivanje medu se vrši na tako zastarel način, da se dober pridelek pokvari in vsled tega po sramotno nizkih cenah odda. Da se temu odpomore, ustanovila se je v Ilirski Bistrici na Notranjskem čebelarska zadruga, k si je v nalogo vzela, vosek, med in čebele svojih članov razpečavati. Razposojevala bo tudi onim svojim članom, ki čebelarijo na rojitev, posebne vrste panjev, vsled česar ji bo mogoče za prideleke v takih panjih boljše cene plačevati. Pomagano bo zlasti onim čebelarjem, ki se poslužujejo priprostitih panjev, ne da bi bili primorani učiti se novodobnega čebelarstva. Razven tega imela bo zadruha v zalogi vse potrebščine za napredno čebelarstvo. Dosedaj je pristopilo 170 članov, kar pa nikakor ne zagotuje, da bi začela poslovati v onem obsegu, kot si so ga ustanovitelji načrtali. Naše čebelarje pozivljamo, da pristopijo k zadrugi v čimvečjem številu, ker le od tega je odvisno, da se zamore zadruga plodonosno razviti. Sprejemljejo se ne le člani iz Kranjskega, temveč iz cele Avstrije in Ogrskega. Delež znaša 10 kron in se zamore plačevati v obrokih. Prvi obrok je 2 kroni. Ko zadrugnik izstopi, dobi povrnjen cel vplačani delež. Pravila dobi vsak brezplačno pri »Čebelarski zadrugi v Ilir. Bistrici«.

Slovenci v tujini.

Iz Gradca. Od vseh strani se poroča po časopisih o povodnjih. Tudi tukaj v Gradcu je vsaki dan nevihta. V nedeljo 12. t. m. si je marsikateri graški Slovenec želel: da bi le danes bilo lepo vreme, marsikateri si je pa zopet mislil: da bi le deževalo celi dan. Pa želja se ni popolnoma spolnila ne enemu ne drugemu izmed graških Slovencev, ker že okoli 10. ure predpoldne so se prikazali črni oblaki in začelo je deževati in srce se radovati tistim Slovincem, ki imajo geslo, »ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe«; pa seveda v tem času so ti strogi narodnjaki pozabili na to geslo in so hitro priredili tisti dan in tisto uro veselico v nekih gostilniških prostorih, akoravno so dobro vedeli že pred dvema mesecema, da na tisti dan priredi društvo »Domovina« (vrtno veselico). So se najbrže vstrašili, da bi se nekatere ovčice udeležile vselice »brezverskega« društva »Domovina«, katero ima le 6 kršč. listov na čitalnični mizi. Ker se je veselica pod streho vršila, zato si je marsikateri »katoličan« želel, da bi neprenehoma deževalo. Pa želja se jim ni izpolnila. Ob 3. uri popoldne prikaže se višnjevo nebo in nastal je lep čisti poletni popoldan in na veseličnem vrtu se je začelo zbirati ljudstvo, staro in mlado, da je bil do 5. ure vrt napolnjen. Videl si lahko razumništvo, slav. akademična društva »Triglav« in »Tabor« in tudi lepo število članov slov. društva »Nada«. Med gosti smo imeli tudi spoštovanega učitelja družbe CM g. Prekoršeka. Videl si gibčno slovensko mladino, ki se je radovala s šaljivo pošto, konfeti itd. Društ. tamburaški zbor je zaigral lepe narodne komade. Vsa čast in hvala gre tamburaškemu vodju g. Franu Presetniku. Zopet na drugi strani so se zapele lepe slov. pesmi in na kegljišču se je marljivo kegljalo, ker čisti dobiček je pripadel društvu. Tako so se radovali gostje pozno v noč in društvo »Domovina« je imelo gotovo uspeh ne samo v gmotnem oziru, ampak tudi v tem, da se je marsikateri prebudil in bode gotovo k društvu pristopil, ker se je videlo, da društvo zares napreduje. Toraj graški Slovenci, kateri še niste pri društvu »Domovina«, oklenite se ga. Čim večje bo število članov, tem lažje se bode delovalo. Društvo »Domovina« se nahaja na Stigergasse šte. 2./1.

Razne novosti.

Kaznivost delavca zaradi kršenja pogodbe. V drž. zboru se razpravlja v kratkem predlog socialnodemokratskih poslancev za odpravo kaznivosti delavca zaradi kršenja pogodbe. V krogih delodajalcev se je vsled tega pričelo intenzivno gibanje proti temu predlogu. Socialni demokratje stoje na stališču, da obrtna postava z delavci in delodajalci neenako postopa, ker mora delodajalec pri neopravičenem odpustu delavcu plačati samo povračilo, delavec pa se kaznuje. Delodajalci pa zopet pravijo, da ima odpust za delavca samo izgubo zaslužka za gotovo odpovedno dobo, kar se da s povračilom popraviti; če pa delavec krši pogodbo, se škoda, ki iz tega nastane za delodajalca, ne da popraviti, ker delavec nima sredstev, da bi škodo povrnil. Takojšnja opustitev dela nastane lahko za obrt največja nevarnost. Zato je javnopravni interes na vzdržanju pogodbenih dolžnosti jasno izkazan. V javnopravnem interesu pa je na drugi strani tudi, da se kolikor mogoče otežkoči fluktuacija delavstva in da se varuje respekt delavstva pred postavnimi in pravnimi uredbami. Večina držav kaznuje kršenje pogodbe s strani delavcev v gotovih slučajih. Na Francoskem in v Nemčiji te kazni ni, a se opazuje močno gibanje za nje zopetno uvedbo. — To je glas iz delodajalskih krogov.

V Vas zažgali. V Okuli v saroškem komitatu na Ogrskem so po volitvi sodnika pristaši propadlega kandidata zažgali vas na dveh koncih. Cerkev in mnogo hiš je zgorelo.

V Za smeh — in vendar resnica. V poslanskih krogih vzbuja te dni veliko veselost slučaj, ki ga je spravil v javnost posl. Moraczewski z interpelacijo v drž. zboru. Neka delavka v neki

gališki občini je prosila za potni list, da bi šla v Ameriko. Občina je prošnjo priporočila, glavarstvo v Stryju jo je pa odklonilo, češ da je dotična delavka že zdaj v črni vojski in da pride kmalu — k naboru.

Nad 50 receptov

vsebuje kuharska knjiga, ki jo je izdala **Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici.** — Trdka razpošilja jo vsakomur zastoj in poštne prosto.

Loterijske številke.

Linc, dne 18. junija 1910: 27, 43, 46, 1, 42.
Trst, „ „ „ „ 55, 44, 53, 26, 74.

Listnica uredništva.

Vojnik: Hvala, pa imamo podobnih stvari itak. Smatramo tudi za boljše, če duh. pustimo v boj kolikor mogoče iz vidika. Pozdrav! — **Sv. Bolfenk p. S.:** Prejel še le danes. Dam najprej v „Nar. Dnevnik“, potem v „Nar. List“ prihodnji teden. Glede onega v pismu. Veseli me poravnava. Iskren pozdrav! — **Hoče:** Tudi šele danes četrtek sprejel. Prihodnjič! Zdravo! — **Griže:** Vašega dopisa ne razumem prav. Ali je tožil, ali ni tožil, in kako je izpadlo? Zdravi! — **Bočna:** Po našem mnenju se z napadi na posamezne osebe v Vaši občini nič ne doseže. Kakor vidite, poročamo o shodih vedno mirno in stvarno, ker le tako se kaj doseže. In — podrobna agitacija od osebe do osebe — to je glavno! Pozdrav!

Prostovoljna

javna dražba

različnega pohištva, obleke in perila

se vrši v soboto, dne 25. junija 1910, ob 9. uri dopoldne na dvorišču celjskega magistrata. 374 2-1

Najboljše se dobi le pri nas!

Zelo ugoden nakup 145 15-5
40 metrov ostankov.

Ceŕr, voile, flanele in drugo pralno blago, zelo lepo, sortirano, v dolgoti 1—8 m razpošilja po poštne povzetju za 18 kron franko dobroznana razpošiljalnica

V. J. Havlíček a bratr v Podebradech (Češko.)
Od ostankov se vzorci ne razpošiljajo. — Vzorci modnega blaga in manufakture z nizkimi cenami razpošiljamo franko.

Hišo

z vsemi gospodarskimi poslopji dam v najem. V hiši so pripravi prostori za gostilno in trgovino. — Natančen naslov se izve pri upravnistvu „Nar. Lista“. 159 3-2

Dve dobri in zvesti

prodajalki

izvežbani v manufakturni in špecerijski stroki želita vstopiti v kratkem času v večjo trgovino. Dopisi se naj pošiljajo pod šifro „Dobra prodajalka“ na upravnistvo tega lista. 366 2-2

Prilika za nakup!

Tovarna mi je po požaru izročila v razprodajo nepoškodovano blago, mnogo tisoč komadov

težkih flanelnih odev

krasnih modnih vzorcev in barv, obrobjene, imajoče popolnoma neznatne, komaj vidne madeže le od vode. Te odeje so primerne v vsaki boljši hiši za pokrivanje postelj in odevanje, so zelo fine, tople, 190 cm dolge in 135 cm široke. Pošiljam zbirko 4 finih, gospodarskih odev za 10 K, 3 flanele flanelove odeje za 9 K, in 2 kosa najfinejših flanelnih odev za 9 K. Nadalje imam v zalogi veliko zbirko zelo krasno zbranih snovi za obleke, popolnoma brezmadežnih, v dolgoti od 30—35 m; dobijo se tudi delni kosi po 4 do 10 m za K 13. — **Rudolf Dušek,** tovarniška zaloga odev Náchod na Češkem. Za neugajajoče vrnem denar. 156 3-2

Ženitna ponudba.

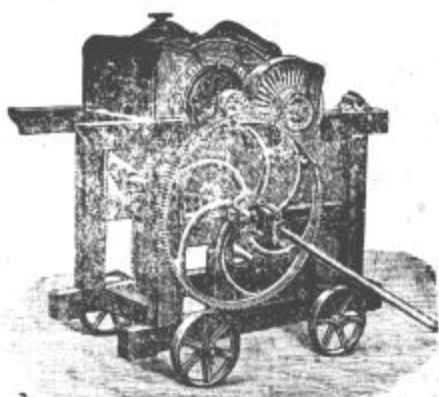
24 letni delovodja stavbene stroke se želi seznaniti zaradi ženitve s pridno deklico staro od 19—24 let, katera bi imela doto ali majhno posestvo v celjski okolici. Prosi se za fotografijo, katera se vrne. Tajnost zadržana. Ponudbe se naj pošljejo pod naslovom: „Sveila zvezda A. W. 8675“ poste restante Hrastnik do 30. junija 1918.

Največja zaloga kmetijskih strojev in sprejemanje popravil

Fr. Kampuš

na Zg. Poljskavi pri Pragerskem, Sp. Štajersko

priporoča kmetovalcem najnovejšo vitelne ali gèpelne, vitelne mlatilnice, najnovejšo ročne mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, vejalnice, čistilnice za žito, pluge, brane, mline za sadje in grozdje, stiskalnice (preše), stroje za kositi, grabiti, obračati, sejati etc. V zalogi ima vedno okoli 200 strojev vsake vrste na izbero. tudi naročuje vse vrste motorjev na bencin ali sesalni plin, stroje za opeko, opreme za opekarne, železje za mline in žage; stroje ima iz tovarne Ježek. Ima tudi najnovejšo mline za zrnje mleti, da si lahko melje vsak doma na roko kakor tudi na vitelne, največje mline za motorje in vodno silo. — Domači izdelki. — Nizke cene. — Ugodni plačilni pogoji. Na željo se pripelje tudi vsakemu na dom na svoje stroške, da se lahko dogovori. 165-1

Kardinalna točka negovanja zdravja

je vzdrževanje pravilne prebave in isto po zmožnosti podpirati.

Domače sredstvo, ki je napravljeno iz izbrano najboljših in učinkujočih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvaža in odstranjuje posledice nezmerne, napačne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorečico, napetost, preobilo tvoritev kislin in krčevito bolelost, sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je „Dr. Rosa-Balzam za želodec“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

Svarilo! Vsi deli za voja nosijo postavno določeni varstveni znak.

GLAVNA ZALOGA: lekarna B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“, Praga, Malá strana 203, vogel Nerudove ulice.

Pošilja se vsak dan 1 cela steklenica K 2.—, pol steklenice K 1.—. Po pošti, če se pošlje naprej K 150, se pošlje mala steklenica, za K 280 se pošlje velika steklenica, za K 470 dve veliki steklenici, za K 8— štiri velike, za K 22— štirinajst velikih steklenic franko na vse postaje avstro-ogrsko monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-ogrsko.

Gostilna

z večjem prometom blizu rudokopa na Spodnjem Štajerskem se da takoj na račun pametni, dobro izobraženi, ne premladi osebi. — Tudi oženjenemu brez malih otrok, ako je žena dobra kuharica. — Ravno tam se da mala trgovina v najem. — Naslov se izve pri upravnistvu tega lista. 356 3 2

Edini najboljši

gumijevi traki

za cepljenje trt se dobijo v Zvezni trgovini v Celju.

Spretnega sedlarja

sprejme v svojo hišo „Posojilnica v Vojniku pri Celju“. V hiši se je izvrševala že dolgo let sedlarska obrt.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K. boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K. najfinejši drani puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nan-kinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-22

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

297 — 12

Šubičeva slika

Franceta Prešerna
ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobijo v Zvezni trgovini v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetih in modernih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki na zahtevo franko.

Iv. Jax & sin, Ljubljana

336 52 4

Dunajska cesta šte. 17

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

Pluge, brane,

peronospora - brizgalnice in vse poljedelske stroje, žične mreže in umetna gnojila priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Poštne hran. račun št. 54.366.

— Telefon št. 48. —

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno zalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uraduje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

Na prodaj

je zemljišče, tričetrt nre od Maribora, v kat. občini Vodole, občina Karčevina, v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograda z ameriškimi nasadom, 2 orala hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Poudrbe na **Josipa Serneč**, posest. sina, **Gradiška p. Pesnica.** 116

Širite „Narodni List!“

Za 10% ceneje

oddamo od danes naprej vsakovrstne **gramofone, eufone** in **plošče**, zahtevajte cenike. — Istotam se dobi najboljši pomnoževalni aparat „**levograf**“ za 20% znižano ceno kakor doslej. Slavná društva se opozarjajo posebno na to ugodnost. — **Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. Gor.** 105 1

Ogromno

denarja si prihranite, ako takoj naročite najgoste ostanke za ženske obleke 20 m po K 8.—, K 10.— in K 12.— iz narodne veletrževske hiše

R. Stermecki, Celje.

82 52-22

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov „**Vedno mlad**“ plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj in trajno. Ena škatlja štiri krone.
2. Vitkov „**Mucin**“, stekleničica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate, vse druge zavrnite!

Lekarnarja A. Thierryja balzam

(obl. varovano.)

Edino pristen z nuno kot varstveno znamko.

Največjega učinka proti želodčnemu krču, napenjanju, zaslezenju, motejnu prebave, kašlju, prsnim in pljučnim boleznim, hripavosti. Izredno rane čisteče, bolečine tolažeče. 12 malih ali 6 dvojnati ali ena velika specialna steklenica K 5.—.

Lekarnarja A. Thierryja centifolijsko mazilo

zanesljivega učinka za oteklive, rane, ranitve, še tako stara vnetja. 2 škatljici K 3'60. Naslov: **Lekarna pri angelu varhu**

A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se v skoro vseh lekarnah.

315 18—6

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „**Narodnem domu**“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzojavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju

== prevzame vsakovrstna ==

61 50-28

stavbena zlasti tesarska dela.